

חוק התכנון והבניה
התשכ"ה - 1965

תמ"א / 1 / 8

שינוי לפרק המים

הוראות התכנית

נוסח משולב לפרק המים

מסמך זה אינו מהווה נוסח סטטוטורי

י"ר המועצה הארצית
לתכנון ובנייה

מאי 2021

<p>מינהל התכנון חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965</p> <p>תכנית מתאר ארצית עותק להערות הוועדות המחוזיות והשגות הציבור</p> <p>נדונה בישיבת המועצה הארצית מס' 653 מתאריך כ"ד בניסן התשפ"א 6.4.2021</p>
--

פרק המים

דברי הסבר

פרק המים מאגד את תכניות המתאר הארציות (תמ"א 34, תמ"א 34/ב/2, תמ"א 34/ב/4, תמ"א 34/ב/5, תמ"א 34/ב/6) שהסדירו את מערכת המים הארצית בעניינים הבאים: איגום, החדרה, העשרה והגנה על מי תהום, הפקה והולכה של מים, ניקוז וניהול נגר, ביוב והתפלה. החך תמ"א 34, תמ"א 34/ב/2, תמ"א 34/ב/3, תמ"א 34/ב/4, תמ"א 34/ב/5, תמ"א 34/ב/6 בנוסף נכללה תמ"א 34/ב/3 שעסקה בנחלים וניקוז. נושא זה הועבר לחטיבת השטחים הפתוחים, לאור אופיו הפתוח והרציף של הנחל ותפקודיו האקולוגיים הנופיים והחברתיים, לצד בשל חשיבותו ההידרולוגית והניקוזית של הנחל. הוראות שני הפרקים ייקראו כמקשה אחת.

פרק המים נחלק לשניים:

החלק הראשון (המוצג בתרשים באגף השמאלי), עוסק במתקנים ובקווים המשמשים להפקה, להולכה, לאגירה ולטיהור. פאך במסגרתו מתואר למעשה מחזור המים, למן ההפקה (קדיחה או התפלה), דרך הולכת המים וטיפולם, איגומם (על פני הקרקע, והחדרתם למי תהום) ועד אספקתם.

החלק השני (באגף הימני), קובע כללים לניצול נכון ויעיל של משאב המים ולהגנה על מקורות מי התהום מפגיעה של פעילות על קרקעית ושימושי קרקע בעלי פוטנציאל לזיהום. ההגנה על איכות מי התהום כוללת מתייחסת לארבעה סוגי שטחים בעלי חשיבות להחדרה ולהעשרה של מי תהום בעלי רגישות הידרולוגית:
1. גבוהה מאד – שטח שבו קיים סיכון לפגיעה למקורות מים בעלי חשיבות רבה למשק המים (במוצא אקוויפרים, החדרה לאקוויפרים ובאזורים המפיקים כמות גדולה של מי שתייה). 2. גבוהה – שטח שבו קיים סיכון לפגיעה במקורות מים מרכזיים. 3. בינונית – אקוויפר מקומי או ראשי (שאינו אקוויפר החר או החוף) באיכות מים שאינה מתאימה לאספקה ישירה למי שתייה. 4. נמוכה – אין אקוויפר פעיל בשכבת הקרקע העליונה.

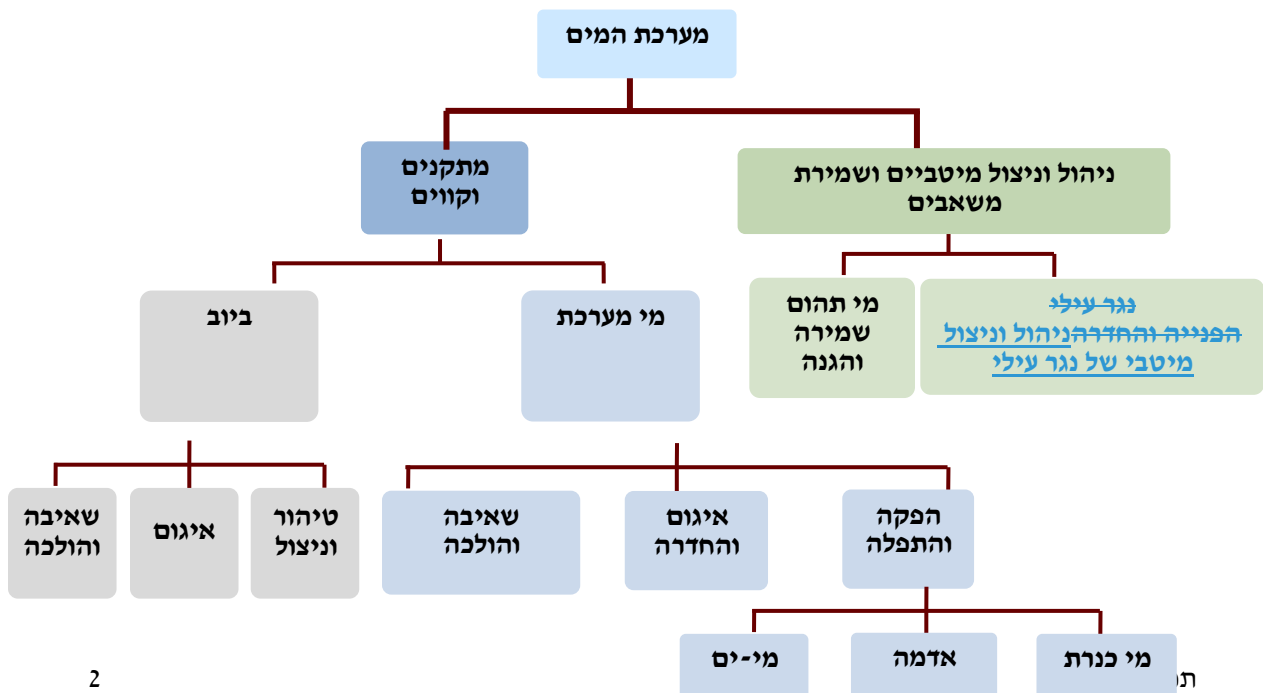
בפרק המים ישנן הוראות העוסקות בהעשרת מלאי המים באמצעות החדרת מים למי התהום, מניעת זיהום מי תהום, שיפור החלחול וצמצום נגר עילי, וכן שימוש חוזר על ידי טיהור קולחין והשמתם בין היתר לחקלאות (השקיה בקולחין) והחזרה לטבע (החזרת מים לנחלים).

יצוין כי אזורים המוגדרים כ"אזורי רגישות להחדרת מי נגר עילי" הינם חשודים בזיהום קרקע ומי תהום ולכן יש להימנע ככל הניתן מהחדרת מי נגר באזורים אלו.

יצוין כי אזור המוגדר כ"אזור החשוד בזיהום מי תהום" הינו חשוד בזיהום קרקע ומי תהום ולפיכך תכנית בתחומו של שטח זה תועבר לחוות דעת רשות המים לעניין החדרת נגר עילי למי תהום ולבחינת הצורך בשיקום מי תהום.

כמו כן, התכנית כוללת הוראה בדבר מתן עדיפות לאמצעי ניהול נגר להעשרת מי תהום, ב'אזורי העדפה להחדרת נגר', כפי שמסומנים במפת 'אזורי העדפה להחדרת נגר', המפורסמת ע"י רשות המים.

מבנה כללי של מערכת המים:

1. מטרות

יצירת מסגרת תכנונית להסדרת נושאי המים בישראל ובכללם: הפקה, הולכה, התפלה, טיפול, ניצול מיטבי של הנגר העילי, שמירה והגנה על מי התהום.

2. הגדרות

אזורי מגן	כהגדרתם בתקנות בריאות העם (תנאים תברואיים לקידוח מי שתיה), התשנ"ה – 1995.
אמצעי ניהול נגר	אלמנט המאפשר איגום; ויסות; חלחול; החדרה, ובכלל זה השהיית הנגר לפרק זמן קצוב, ועל ידי כך מקטין את ספיקת הנגר היוצאת"
אתר החדרה	שטח להחדרת מים מסוגים שונים, כפי שיקבעו על ידי רשות המים, לאגירתם בתת הקרקע.
אתר התפלה	שטח הכולל את כל הדרוש להתפלה לרבות מתקן להתפלת מי ים, מאגר, קווי מים למי הזנה, לסילוק מי רכז ולמים מותפלים, קווי ומתקני חשמל, מתקן שאיבה ושטח לתשתיות בים.
בריכה	מבנה מקורה לאיגום מי מערכת ומתקנים נלווים.
ועדה מקצועית למים ולביוב	ועדה המתמנה בכל ועדה מחוזית, וחבריה הם נציגי רשות המים יו"ר, ונציגי משרדי הבריאות, הגנת הסביבה, החקלאות ופיתוח הכפר, האוצר, מינהל התכנון ורשות מקרקעי ישראל.
חומרים מסוכנים	כהגדרתם בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993.
מאגר	שטח תחום, מקורה או פתוח, לאיגום מי מערכת או קולחין שניוני, ומתקנים נלווים
מוצא ימי	מובל המנקז את מי-הרכז ממתקן ההתפלה אל הים.
מחשבון	כלי לחישוב יעד ניהול הנגר בתכנית מפורטת המתבסס על נתוני קרקע וגשם והמפורסם באתר מינהל התכנון. שינויים בנתונים אלו המצויים בבסיס המחשבון יהיו בסמכות מינהל התכנון, אשר יהיה רשאי לעדכן מעת לעת.
מי מערכת	מים המוזרמים במערכת ההולכה והאגירה הארצית, האזורית והמקומית, שבמידת הנדרש עברו טיפול או מיהול, ובכלל זה מים מותפלים, מי קידוחים, מי כנרת, מים מליחים, מי קולחין להשקיה ללא מגבלות, בהתאם לתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010 ומי נגר ושטפונות.
מי רכז	מים המסולקים לאחר הליך הטיפול, ממתקן לטיפול במים, ממתקן התפלת מי-ים או ממתקן התפלה למים מליחים.
מי שתיה	כהגדרתם בפקודת בריאות העם, 1940 והתקנות לפיה.
מים מליחים	מים שרמת המליחות שלהם גבוהה מזו של מי שתיה ונמוכה מזו של מי ים, לרבות מי רכז ממתקן התפלה.
מים שאינם מי שתיה	בהתאם לתקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתיה ומתקני מי-שתיה), התשע"ג – 2013 כגון מי-נגר עילי,

ביוב, קולחין לסוגיהם, מים מליחים, מי ים, מי רכז ותמלחות, ומים שלא עברו טיפול.

מתקן לשיפור באיכות המים, לרבות טיפול במים מזוהמים, להשבחת איכותם והפיכתם למי שתייה, מים לחקלאות, מים לתעשייה או טיפולם לשם סילוקם.

מיועד להפקת מים מותפלים ממי-ים. מתקן גדול שתפוקתו מעל 30 מלמ"ש, מתקן קטן שתפוקתו קטנה מ- 30 מלמ"ש.

מתקן המיועד לטיפול בשפכים על מנת לטהרם. מתקן אזורי - הספיקה היומית בו עולה על 10,000 מ"ק ליום. מתקן מקומי - הספיקה היומית בו עד 10,000 מ"ק ליום.

באר (קידוח), תחנת שאיבה, בריכה, מאגר, מתקן התפלת מי-ים, מתקן התפלה למים מליחים, אתר החדרה, מתקני טיפול וטיוב, מדידה ניטור ובקרה, מתקן ייצור חשמל לצריכה עצמית למתקן המים, סוללה, מגדל מים, וכל מתקן נלווה, מבנה או קו הדרוש לתפעול, להגנה ולתחזוקת מערכת הפקת המים, הולכתם, ניטורם והטיפול בהם.

צינור, תעלה או מנהרה להולכת כל סוגי המים, והמתקנים הנלווים הנדרשים לתפעולם, אחזקתם, ניטורם ושדרוגם.

שפכים שעברו טיפול במיתקן טיפול לפי תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התשי"ע - 2010 ואינם מי מערכת.

רצועת קרקע הדרושה לאחזקת קו מים, המהווה חלק מרצועת העבודה.

רצועת קרקע הדרושה להנחת קו מים לרבות השטחים הדרושים להקמתו.

פסולת שמקורה בפעילות סניטרית, תעשייתית או חקלאית המורחקת על ידי זרם מים.

שטח המקיף ומושפע ממתקן טיפול שפכים או מאגר קולחין, כפי שיקבע בתכנית המפורטת.

מתקן המשמש להגברת לחץ מים לצורך הזרמתם.

[תחנת שאיבה ראשית לשפכים](#)
[תחנת שאיבה לשפכים שהספיקה בה היא מעל 2000 מ"ק ביום.](#)

מתקן התפלה למים מליחים או מתקן לטיפול מים

מתקן התפלת מי ים

מתקן טיפול בשפכים

מתקן מים

קו/ מובל

קולחין

רצועת אחזקה

רצועת עבודה

שפכים

תחום השפעה

תחנת שאיבה

תחנת שאיבה ראשית לשפכים

כל מונח שלא הוגדר מפורשות בתכנית זו תהא נודעת לו המשמעות שיש לו לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן "החוק") או בחוק המים, לפי העניין, והוא כשאין כוונה אחרת משתמעת.

3. שטחים ורצועות לתכנון

3.1 מתקנים וקווים – שמירת שטחים לתכנון

3.1.1. בתשריט התכנית מסומנים שטחים שמורים לתכנון אתרי התפלה הכוללים מתקני התפלה גדולים, אתרי החדרה ורצועות לתכנון. כל עוד לא אושרה תכנית מפורטת לשימושים אלו, לא תאושר כל תכנית למטרה אחרת.

3.1.2. למרות האמור לעיל, רשאי מוסד תכנון, לאחר התייעצות עם רשות המים, לאשר תכנית לשימושים הבאים, ובלבד שלא תסוכל בכך האפשרות להקמת המתקנים והקווים ותפעולם:

3.1.2.1. בשטח שמור לאתר החדרה ולאחר התפלה, לרבות [שטח חלופי לאתר](#)

[התפלה לאתר חלופי](#), ניתן לאשר:

א. קווי תשתית ושימושים זמניים - באישור הוועדה המחוזית. במקום שבו יעוד הקרקע נקבע כ"שטח פתוח" בתכנית שאושרה טרם אישור תכנית זו, יידרש אישור המועצה הארצית.

ב. מתקני תשתית קבועים - באישור המועצה הארצית.

3.1.2.2. בשטח שמור לקווי **מים-מי מערכת** ולקווי קולחין ובמרחב חיפוש **למתקן התפלה**, מוסד תכנון רשאי לאשר כל תכנית לאחר ששוכנע כי לא תיפגע האפשרות לתכנן ולהניח את הקווים ובלבד שהתקבל אישור הוועדה המחוזית.

3.1.3. עם אישור התכנית המפורטת למתקן המים בשלמותו, או לקו המים או לקו הקולחין בשלמותם או לחלקם :

3.1.3.1. בשטח שמור לתכנון מתקני מים, וכן בשטח חלופי **למתקן לאתר** התפלה בו לא אושרה התכנית המפורטת תתבטל יתרת השטח השמור לתכנון ותחזור לייעודה טרם אישור תכנית זו או כפי שייקבע בתכנית המפורטת כאמור. זאת, אלא אם קבעה המועצה הארצית את שמירתה לתשתיות נוספות.

3.1.3.2. בשטח שמור לתכנון קווי מים וקווי קולחין, רשאי מוסד תכנון לצמצם את רוחב הרצועה לתכנון המסומנת בתשריט, לאחר התייעצות עם רשות המים ובאישור הוועדה המחוזית והדבר לא יהווה שינוי לתכנית זו. תשריט מתוקן ישלח למועצה הארצית ולמוסדות התכנון הנוגעים בדבר.

3.1.3.3. במרחב חיפוש **למתקן התפלה** : תתבטל יתרת השטח ותחזור לייעודה טרם אישור תכנית זו או כפי שיקבע בתכנית מפורטת כאמור.

3.2. מידות רצועות לתכנון – קווי מי מערכת

3.2.1. רוחב הרצועה לתכנון קווי מי מערכת יהיה 60 מטר **שימדדו במרחק שווה משני צידי ציר הרצועה לתכנון אשר ימדדו במרחק של 30 מטרים לכל צד מציר הרצועה.**

3.2.2. רוחב הרצועה לתכנון המוביל הארצי :

3.2.2.1. בקטעים בהם המוביל עובר בתעלה פתוחה - 110 מטר.

3.2.2.2. בקטעים בהם המוביל עובר בצינור טמון - 65 מטר.

3.2.2.3. במפעל הטית מעיינות מליחים המהווה חלק ממפעל המוביל הארצי - 35 מטר.

3.3. שינוי סיווג

בתכנית מפורטת ניתן לשנות את סוג המים ברצועה לתכנון ביחס למסומן בתשריט התכנית.

3.4 רצועה לתכנון

בתשריט התכנית מסומנות רצועות לתכנון קווי מי מערכת, עליהן יחולו ההוראות הבאות :

3.4.1. רצועה לתכנון שסומנה בסמיכות לקו תשתית או דרך : ככל שקו התשתית או הדרך יועתקו או יוסטו, תוסט גם הרצועה לתכנון בהתאם והדבר לא יהווה שינוי לתכנית זו.

3.4.2. מוסד תכנון רשאי לתת היתר לקו מי מערכת לפי סעיף 6.5 או לאשר תכנית לקו מי מערכת שלא בתחום הרצועה לתכנון המסומנת בתשריט משיקולים תכנוניים, הנדסיים, סביבתיים ומקומיים.

3.4.3. מוסד תכנון רשאי לצמצם את רוחב הרצועה לתכנון המסומנת בתשריט, לאחר התייעצות עם רשות המים ובאישור הוועדה המחוזית והדבר לא יהווה שינוי לתכנית זו.

3.5 ביטול או צמצום אתרים

המועצה הארצית, בהתייעצות עם רשות המים, הוועדה המחוזית והוועדה המקומית הנוגעות בדבר, רשאית לבטל שטח שמור לתכנון מתקני מים, קווי מים וקווי קולחין המסומנים בתכנית, או לצמצם את שטחם.

4. מתקנים וקווים – תכנית מפורטת

4.1. תכולת תכנית מפורטת

4.1.1. תכנית מפורטת למתקנים ולקווי מים תאושר לאחר התייעצות עם רשות המים ועל פיה יינתנו היתרי בניה. תכנית מפורטת שעניינה שפכים או קולחין **כגון : תכנית הכוללת מתקן טיפול בשפכים, תחנת שאיבה ראשית לשפכים, מאגר קולחין, קו מאסף לשפכים או מובל קולחין**, תאושר לאחר התייעצות גם עם הוועדה המקצועית למים ולביוב.

4.1.2. התכנית המפורטת תקבע את כל הנדרש למימוש מטרתה, ובכלל זה את כל השימושים, המבנים, המתקנים והקווים הנדרשים להקמתה, לתפעולה, לאחזקתה,

לשדרוגה, להנגשתה, אמצעי ביטחון ובטיחות, מתקנים למזעור מפגעים ולהגנה על הבריאות ואמצעי ניטור ובקרה. בתשריט התכנית יסומנו בהתאם לצורך רוחב רצועת האחזקה ורוחב רצועת העבודה. התכנית תכלול במידת הצורך גם תחום השפעה ומגבלותיו בהתאם למסמכים הסביבתיים.

4.1.3. ניתן לאשר בשטח תכנית מפורטת למתקן מים, קווי תשתית, וכן חקלאות, למעט עצים מעמיקי שורש ושימושים לצרכי נופש ופנאי, בתנאי שלא תגרם פגיעה בתפקוד המתקן בהתאם למטרות התכנית. שימושי פנאי ונופש במאגר קולחין יידרשו להתייעצות עם משרד הבריאות.

4.1.4. בנוסף, ניתן לאשר בשטח מאגר, אתר החדרה ורצועה לתכנון נטיעת עצים מעמיקי שורש לאחר התייעצות עם בעל התשתית בתנאי שלא תהיה פגיעה בתפקוד המתקן בהתאם למטרות התכנית.

4.1.5. תכנית מפורטת תאפשר, ככל הניתן, שימוש דו תכליתי במתקני מים.

4.1.6. תכנית מפורטת למתקן מים בשטח עירוני בנוי תבחן, בין היתר, את אופן השתלבותו במרחב העירוני.

4.2. הוראות בנושאי סביבה

4.2.1. תכנית מפורטת לאתר החדרה (שהינו מאגר) בשטח בעל רגישות נופית סביבתית גבוהה, תחויב בהגשת נספח נופי סביבתי.

4.2.2. בתכנית מפורטת למאגר שאינו למי שתיה תידרש הכנת נספח נופי סביבתי גם בשטח שאינו ברגישות נופית סביבתית גבוהה. מוסד תכנון רשאי לפטור מחובה זו או לקבוע מצבים בהם לא יהיה צורך בהכנת נספח כאמור לאחר התייעצות עם המשרד להגנת הסביבה.

4.2.3. תכנית מפורטת למתקן התפלה תחויב בהגשת נספח נופי-סביבתי.

4.2.4. תכנית מפורטת למתקן טיפול בשפכים תכלול תסקיר השפעה על הסביבה בהתאם לתקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה), תשס"ג-2003. מוסד תכנון רשאי להמירו בנספח נופי-סביבתי לאחר התייעצות עם המשרד להגנת הסביבה. תכנית להרחבת מתקן טיפול שפכים קיים תכלול נספח נופי-סביבתי בהתאם לשיקול דעת מוסד תכנון.

4.2.5. נספח נופי-סביבתי כאמור יערך על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה שיאושרו על ידי מוסד התכנון.

4.3. תכנון והקמה בשלבים

ניתן לאשר תכנית מפורטת לחלק מהתשתית המתוכננת או להקים חלק ממנה, ובלבד שלא יהיה בכך לפגוע בתפוקה המינימלית המתוכננת למתקן התפלה כמפורט בנספח ב'1 או באפשרות להקמת התשתית בשלמותה. במקרה זה, ייתן מוסד תכנון דעתו לצורך בהשלמה או בעדכון הנספח נופי-סביבתי בכל שלב.

4.4. הוספת מתקנים וקווים

4.4.1. בתכנית מפורטת, ובהתייעצות עם רשות המים, ניתן להוסיף מתקני מים, מתקני קולחין, קווי מים וקווי קולחין על אלה המסומנים בתשריט התכנית ויחולו עליה הוראות תכנית זו.

4.4.2. תכנית להוספת מתקן התפלה גדול למי ים, רצועה לצנרת מי רכז ומי הזנה ומוצא ימי, תידרש, בנוסף, גם לקבלת חוות דעת נציג שר הביטחון ולאישור המועצה הארצית.

5. מתקנים וקווים – הוראות פרטניות

נוסף על ההוראות הכלליות האמורות לעיל, יחולו הוראות פרטניות לתכנית מפורטת לכל מתקן ולכל קו לפי המפורט להלן. במקרה של סתירה בין ההוראות הפרטניות להוראות הכלליות, יגברו ההוראות הפרטניות.

5.1. אתר התפלה

5.1.1. מתקן התפלה גדול למי ים

על תכנית לאתר התפלה הכוללת מתקן התפלה גדול למי ים יחולו ההוראות הבאות:

5.1.1.1. אתר התפלה יכלול בשטחו צנרת וקווי תשתית הנדרשים לצורך מתקן ההתפלה.

5.1.1.2. בתחום שטח מתקן התפלה ניתן לאשר גם הקמת מרכז מבקרים ותחנת כח קטנה על פי תכנית זו לאחר שנבחן הצורך בהקמתה. תחנת הכח תשרת בעיקר את מתקן ההתפלה. היתר בנייה להקמתה יינתן לאחר הקמת מתן היתר בניה למתקן ההתפלה.

5.1.1.3. תינתן עדיפות למיקום מתקן שאיבה בתחום שטח מתקן ההתפלה.

5.1.1.4. הצינורות בים יוטמנו, ככל הניתן, בקרקעית בהתבסס, בין השאר, על נספח נופי סביבתי.

- 5.1.1.5. צנרת וקווי תשתית לצורך מתקן ההתפלה בתחום חוף הים, יוטמנו מתחת לפני הקרקע. התוויתם מעל פני הקרקע תיגדרש לאישור המועצה הארצית.
- 5.1.1.6. תינתן עדיפות למיקום מתקן ההתפלה מעבר לסביבה החופית.
- 5.1.1.7. לעניין איכות מי ההזנה תיגדרש התייעצות עם משרד הבריאות ויקבעו בתכנית מגבלות שיבטיחו הגנת מי ההזנה מפני מקורות מזהמים ובהתאם לכך ייקבעו, בין היתר, גבולות התכנית בים.
- 5.1.1.8. בהתייחס לשטח לתשתיות בים תיגדרש התייעצות עם רשות הספנות ונציג שר הביטחון, ובתחום נמל מוכרז גם עם הרשות המוסמכת לעניין הנמל. מוסד התכנון יקבע, בהתייעצות עם רשות המים ועם פיקוד העורף, את מרכיבי הבינוי הנדרשים למיגון המתקנים אשר יבטיחו את הגנת המתקן ואת תפקודו בעת חירום.

5.1.2. מתקן התפלה קטן למי ים

על תכנית למתקן התפלה קטן למי ים יחולו ההוראות הבאות:

- 5.1.2.1. יחולו על התכנית הוראות סעיף 5.1.1 בדבר מתקן התפלה גדול, למעט ס"ק 5.1.1.2 ו- 5.1.1.5.
- 5.1.2.2. תכנית מפורטת תיגדרש לאישור רשות המים בדבר נחיצותה ולאישור הועדה המחוזית.
- 5.1.2.3. תינתן עדיפות להקמת המתקן בתחום שטח שיועד בתכנית מאושרת לתעשייה, תעסוקה, למתקנים הנדסיים, וככל הניתן הוא יחובר למערכות מים קיימות.
- 5.1.2.4. לא יאושר מתקן ההתפלה בסביבה החופית, למעט קווי הצנרת להעברת מי ההזנה ולסילוק מי הרכז ומתקן שאיבת מי ים, אלא אם כן התקבל אישור המועצה הארצית.

5.1.3. מתקן התפלה למים מליחים ומתקן לטיוב מים

- 5.1.3.1. תכנית מפורטת למתקן התפלה למים מליחים או למתקן לטיוב מים תציג פתרון לסילוק מי הרכז.
- 5.1.3.2. ככל שהפתרון לסילוק מי הרכז יהיה לים, יסולקו מי הרכז אל מוצא ימי כמסומן בתשריט ויחולו על התכנית גם הוראות ס"ק 5.1.4.1 להלן.

5.1.4. הוראות מיוחדות לאתרי התפלה

5.1.4.1. סילוק מי רכו ומוצא ימי

- א. תכנית למתקן התפלה קטן או למתקן התפלה למים מליחים או למתקן לטיוב מים שפתרון סילוק מי הרכז שלה הוא סילוקם למוצא ימי תציג חיבור אל מוצא ימי כמסומן בנספח ב'2.
- ב. תכנית מפורטת למוצא ימי חדש תיגדרש לאישור המועצה הארצית ותקבע מיקום מדויק, אורך צנרת ועומק, ניטור ובחינת השפעות מצטברות של מי הרכז על הסביבה הימית ועל המים הנשאבים. מוסד התכנון הדן בתכנית ייתן עדיפות לאיחוד תשתיות לניצול או לסילוק מי רכו ממקורות נוספים באזור.

5.1.4.2. הוראות מיוחדות לאתרים

- א. **עמק חפר**: טרם אישור תכנית מפורטת בתחום הרצועה לתכנון לקו מתח עליון, לא תאושר כל תכנית ולא יינתן כל היתר למטרות אחרות, אלא לאחר שמוסד תכנון, לאחר שהתייעץ עם חברת החשמל, רשות הגז ונתיבי ישראל, שוכנע כי אין באישורם כדי לפגוע באפשרות הקמת קווי מתח עבור מתקן ההתפלה, באפשרות העברת צנרת גז בהתאם לתמ"א 37/ח ובאפשרות להצמדת קווים. עם אישור תכנית מפורטת תתבטל הרצועה לתכנון. תכנית מפורטת כאמור תקבע, בין השאר, את מיקום קווי המתח ברצועה, את הרוחב הדרוש לתפעולה ולתחזוקה ואת השימושים המותרים במפלס הקרקע ובתת הקרקע לצרכים שאינם קשורים לקווי חשמל (כדוגמת שטחים חקלאיים, חנייה, תשתיות אחרות) הכלל בתיאום עם חברת החשמל.
- ב. **שורק**: מיקומם המדויק של מתקן ההתפלה והמאגר יקבע בתכנית מפורטת בתחום מרחב החיפוש וככל הניתן, בצמוד למתקני ההתפלה המאושרים בתת"ל 36. שטחו של המתקן לא יעלה על 100 דונם.
- ג. **אשקלון - צפון**: אתרי ההתפלה באשקלון חלופיים זה לזה. ככל שתאושר תכנית מפורטת לאתר ההתפלה מצפון לאזור התעשייה הדרומי של אשקלון יחולו ההוראות הבאות: מיקומו המדויק של המתקן והצנרת הנלווית לו יקבע בתכנית מפורטת כאמור, בתחום גבולות השטח המסומן בתשריט כ"מרחב חיפוש" ושטחו לא יעלה על 100 דונם. רצועת הצנרת למי

הזנה-הזנה ולסילוק מי רכז שבין המתקן לים, תקבע בגבול שבין הגן הלאומי אשקלון לקצא"א, ובתוך שטח הזיכיון של קצא"א. מוסד תכנון הדרן בתכנית מפורטת כאמור, יבדוק את ההשלכות של המקשרים ומסוף הכימיקלים וכן של תכניות למקשרים נוספים ולמסוף נוסף החלות באזור זה של צנרת מי ההזנה של מתקן ההתפלה. ככל שיוחלט על אישור אתר התפלה במסגרת תכנית מתאר שתחול על מכלול קצא"א, ניתן יהיה לקבוע שטח למתקן התפלה ולצנרת הנלווית במיקום שונה מהמסומן בתשריט תכנית זו, ולא יראו בכך שינוי לתכנית. עד לאישור תכנית מפורטת, רשאי מוסד תכנון לאשר בשטח זה תכנית ולתת היתר לשימושים שאינם מיועדים למתקן התפלה, ובלבד שהתקבל אישור הוועדה המחוזית, אם השתכנעה, לאחר התייעצות עם מנהל רשות המים, כי לא תפגע האפשרות להקמת מתקן התפלה והתשתיות הנלוות **להלן**.

5.2. תכנית מפורטת לקווי מים

- 5.2.1. הנחת קווי מים תהיה על פי תכנית מפורטת. קווי מים בקוטר של עד 64 צול, לא ידרשו לתכנית מפורטת וניתן להניחם על פי היתר בלבד.
- 5.2.2. בתכנית מפורטת ניתן לאשר שטחים מגודרים למתקנים נלווים גם אם אינם צמודים לקו המים, וכן לקבוע מגבלות הנובעות ממתקנים אלו.
- 5.2.3. הנחה של קו מים וקו ביוב בסמיכות זה לזה, תעשה על פי הנחיות משרד הבריאות.

5.3. איגום, אגירה והחדרה

- 5.3.1. הפקדת תכנית והוצאת היתר בניה לאתר החדרה ומאגר שאינו מקורה יותנו בהבטחת אמצעים למניעת פגיעה בבטיחות הטיסה בשל מעוף ציפורים, בשלבי הקמת המאגר ותפעולו, ויפרטו את האמצעים הנדרשים לכך, וזאת לאחר התייעצות עם נציג שר הביטחון וכן עם רשות התעופה האזרחית.
- 5.3.2. תכנית מפורטת למאגר תכלול הוראות לשמירה על זרימות בסיס הנחלים המושפעים מהתכנית, ובהתייעצות עם רשות הניקוז.
- 5.3.3. תכנית מפורטת למאגר קולחין תכלול גם את תחום ההשפעה שיסומן בתשריט והוראות באשר למגבלות בתחום זה ואמצעים למניעת זיהום מי תהום.
- 5.3.4. תכנית מפורטת לאתר החדרה תכלול ככל הנדרש, התייחסות למתקנים להטיית המים ולשאיבתם.
- 5.3.5. הוראות מיוחדות לאתרי החדרה
 - 5.3.5.1. תכנית שיש בה הרחבת תחומים של אתרי החדרה הקיימים הבאים: דליה, אילון ונקרות, תתואם עם נציג שר הביטחון בוועדה המחוזית הנוגעת בדבר.
 - 5.3.5.2. תנאי לאישור תכנית מפורטת לאתרי החדרה "נחשוניים" ו"בית עריף", יהיה תאום עם נציג שר הביטחון בוועדה המחוזית הנוגעת בדבר, לעניין קביעת הגבולות המדויקים של אתר החדרה המוצע.
 - 5.3.5.3. תנאי לאישור תכנית מפורטת לאתר החדרה מוצע "רובין" יהיה קבלת אישור נציג שר הביטחון בוועדה המחוזית הנוגעת בדבר.
 - 5.3.5.4. תכנית מפורטת להקמת אתר החדרה "לכיש" בשטח המסומן בתשריט תופקד בתנאים הבאים: התכנית לא תכלול עבודות עפר בהיקף נרחב, שישנו באופן מהותי את פני השטח; צורך לתכנית תסקיר השפעה על הסביבה כמשמעותו בתקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה) - התשס"ג 2003, ונתקבל אישור רשות הטבע והגנים, כאמור בפרק 6 סעיף 4 בתמ"א 39.

5.4. ביוב וקולחין

5.4.1. חובת פתרון ביוב

- 5.4.1.1. תכנית מקומית או תכנית מפורטת המייצרת שפכים, תאושר בכפוף לפתרון איסוף שפכים וטיפול בהם במתקן טיפול שפכים וסילוקם, ובהתאם לקבוע להלן (להלן: פתרון ביוב).
 - 5.4.1.2. ככלל, תינתן עדיפות לפתרון ביוב במתקן טיפול שפכים אזורי קיים.
 - 5.4.1.3. ניתן לאפשר פתרון ביוב במתקן טיפול שפכים מקומי אם השתכנע מוסד תכנון, לאחר התייעצות עם הוועדה המקצועית למים וביוב, כי קיימת עדיפות לטיפול במתקן זה לאחר ששקל יתרונותיו ובכלל זה מניעת מפגעים, תנאים מקומיים וטופוגרפיים והמרחק בין ניצול הקולחין לבין המתקן האזורי.
 - 5.4.1.4. מוסד תכנון רשאי לאשר פתרון ביוב מקומי אחר שתפוקתו עד 200 מ"ק ליום גם אם אינו בהתאם לקבוע בתכנית זו, לאחר שהתייעץ עם הוועדה המקצועית למים ולביוב. בתפוקה גבוהה מסף זה יידרש לאישור הוועדה המחוזית ככל שתמליץ על כך הוועדה המקצועית למים וביוב.

5.4.2. תכנית מפורטת למתקן טיפול שפכים

5.4.2.1. תכנית מפורטת למיתקן טיפול בשפכים תכלול את כל הדרוש למימוש מטרתה ובין היתר, את הפרטים הבאים:

א. הוראות בנוגע לבוצה המטופלת, מניעת זיהום מי תהום ושלבי הביצוע.
ב. תחום ההשפעה ומגבלותיו, כפי שיקבע, בין השאר, על פי המסמכים הסביבתיים.

ג. מערכות לניטור השפעות על הסביבה והנחיות בדבר שמירה על בריאות הציבור והגנה על הסביבה.

5.4.2.2. הוראות להכנת התכנית המפורטת:

א. מתקן הטיפול בשפכים יתוכנן לטפל בכל כמות השפכים, בהתאם להנחיות רשות המים ולשנת יעד שתקבע על ידה ובהתאם להמלצות הועדה המקצועית למים וביוב.

ב. המתקן יותאם לטפל בשפכים ברמת האיכות הנדרשת על פי יעדי הקולחין, אך לא פחות מהאיכות הנדרשת לפי תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) 2010.

5.4.3. **רצועות לתכנון מובלי שפכים ומובלי קולחין**

רוחב הרצועה לתכנון מובלי שפכים ומובלי קולחין יהיה 35 מטר.

5.4.4 תכנית כוללנית החלה על כל מרחב התכנון או על חלק משמעותי ממנו, תופקד לאחר היועצות עם הועדה המקצועית למים ולביוב באשר לצורך בקווי ובמתקני מים וביוב אשר יתנו מענה להיקף הבינוי המוצע בתכנית.

6. היתרים לקווים ולמתקני מי מערכת

6.1. יחס לתכניות אחרות

הוראות סעיף 4.2.2.1 (ג) לפרק הדרכים בתכנית זו וסעיף 4.2.2.2 (ב) לפרק מסילות ברזל בתכנית זו, ביחס לאישור מתקני תשתית בתחום קו הבניין, יחולו גם על היתר למתקנים למי מערכת מכוח תכנית פרק זה.

6.2. הגדרות, פרשנות וסמכויות

שטח המיועד בתכנית לגן לאומי	גן לאומי
שטח של מתקן מי מערכת או של מתקן נלווה לקו מי מערכת, המוקף בגדר.	חצר
שטח המיועד בתכנית ליער לסוגיו.	יער
מתקן למדידה וניטור של איכות וכמות מים במתקן של מי מערכת ובנחלים.	מתקן מדידה וניטור
מתקן המשמש למי מערכת שהינו אחד מאלה: באר (קידוח), תחנת שאיבה, בריכה, מאגר, מגדל מים, מתקן התפלה למים מליחים, אתר החדרה, מתקן טיפול באיכות המים, מתקן לטיפול במניעת זיהום מים, מתקן מדידה וניטור, סוללה וסכר עפר, לרבות מתקנים הנדסיים נילווים הנדרשים לתפעול, אחזקה, ניטור ופיתוח של המתקן.	מתקן מי מערכת
מחסום ויסות זרימה לעצירת מים, העשוי ברובו סלע ואדמה, למעט סכר לשם מאגר גיא (צד).	סכר עפר
השטח היבשתי של נמל ימי (מעגנה תחום יבשתי).	עורף נמל
שטח לאורך הנחל שבו זורמים או עומדים מים, תדיר או לפרקים, כתוצאה מזרימות שהנחל אינו מסוגל להעביר.	פשט הצפה
שטח המיועד בתכנית לשמורת טבע.	שמורת טבע
שטח המסומן בתמ"מ כשטח פתוח.	שטח פתוח בתמ"מ

6.3. היתרים למתקני מי מערכת

6.3.1. כללי

מוסד תכנון רשאי לתת היתר להקמת מתקן מי מערכת באחת משתי הדרכים הבאות:

6.3.1.1. בשטח בו חלה תכנית מפורטת אשר נקבעו בה היעודים המפורטים בטבלה מס' 1 לתכנית-זלפרק זה, יראו מתקן מי מערכת כשימוש המותר ביעודים האמורים. זכויות הבניה יהיו על פי התכנית המפורטת ובכפוף לתנאים המופיעים בטבלה מס' 1.

6.3.1.2. מכוח תכנית זו, ביעודי הקרקע המפורטים בטבלה מס' 2, בשטחי הבניה והיקפי הבניה המרביים הקבועים בה ובכפוף לתנאים המופיעים בה.

6.3.2. הוראות להגשת בקשה למידע ולהיתר למתקני מי מערכת

6.3.2.1. הוראות כלליות

- בהיתר למתקן מי מערכת יסומן תחום השטח הנדרש להקמת המתקן, לתפעולו ולאחזקתו וכן ככל שיידרש, תחום המגבלות שיחולו על הסביבה.
- אזורי המגן לבאר מי שתיה (א' ב' ו-ג'), יסומנו בתרשים הסביבה של ההיתר לידיעה בלבד, גם אם יחרגו מגבולות תחום ההיתר לבאר.
- הוראות בנושא סביבה: היתר למתקן מי מערכת יכלול התייחסות להיבטים סביבתיים בהתאם לקבוע בטבלה מס' 1 וטבלה מס' 2 באמצעות סימון בהיתר או ע"י צירוף מסמך השתלבות או ע"י צירוף מסמך נופי סביבתי, לפי הפירוט להלן:

1. סימון בהיתר: בהיתר למתקן מי מערכת יסומנו ככל הנדרש, האמצעים לצמצום השפעת המתקן על סביבתו, לרבות שיקום נופי ופתרון לעודפי עפר.

2. מסמך ההשתלבות יכלול את האמצעים הנדרשים להשתלבות המתקן בסביבתו וצמצום, ככל הניתן, של השפעה על סביבתו, תוך

- התייחסות, לפי העניין, לנושאים הבאים: חומ"ס, רעש, תאורה, חיפוי, צבע, הסתרה, צמחיה ומפגעי ריח.
3. במסמך ההשתלבות יבחנו חלופות העמדה רק בתחום התכנית המפורטת החלה בשטח למתקנים מאגר ואתר החדרה.
4. מסמך נופי סביבתי יכלול, בין היתר ולפי העניין:
- א. תיאור תכונות הנוף, אתרי עתיקות, ערכי טבע, חקלאות ומורשת, אתרי ביקור ומסלולי טיול, מערכות אקולוגיות בתחום ההיתר ובסביבתו הסמוכה, תוך התייחסות לצמצום הפגיעה בהם.
- ב. המסמך יבחן חלופות למיקום המתקן ויצג את החלופה המועדפת, ואת אופן השתלבותה כאמור במסמך ההשתלבות.

6.3.2.2. תנאים מיוחדים למתקנים שונים

בנוסף לאמור בס"ק 6.3.2.1 (ג) יחולו התנאים הבאים:

- א. מיקום מתקן מדידה וניטור באפיק הנחל ובתחום רצועת מגן יעשה תוך צמצום הפגיעה בנוף ובסביבה. מיקום המתקן וגידורו ימנעו, ככל הניתן, חסימת המעבר הציבורי. היתר הבניה יכלול, בין היתר, את המרכיבים הבאים, כולם או חלקם: מדרגות ירידה לאפיק, הצבת חישנים באפיק, צינורות למבנה ולנחל, מערכת כבלים לרבות עמוד בגדה הנגדית, סף בקרה או סכר מדידה מבוטן באפיק ומדי רום.
- ב. ניתן יהיה להקים מתקן נלווה ו/או מתקן מדידה וניטור בכל חצר מתקן.

6.4. הסדרה, שילוב או הגדלה של מתקן קיים

6.4.1. הסדרת מתקן שהוקם ללא היתר

- 6.4.1.1. מוסד תכנון רשאי לתת היתר לבאר, תחנת שאיבה, מתקן התפלה למים מליחים, מתקן לטיפול במים, מתקן מדידה וניטור קיים שהוקם ללא היתר לפני 1.1.2010 ביעודים, בשטחי הבניה ובהיקפי הבניה המרביים, כמפורט בטבלה מס' 1 ובטבלה מס' 2, לפי העניין.
- 6.4.1.2. בהיתר למתקן מי מערכת יסומן תחום השטח הנדרש להקמת המתקן, לתפעולו ולאחזקתו וכן ככל שיידרש תחום המגבלות שיחולו על הסביבה.
- 6.4.1.3. מוסד תכנון רשאי לתת היתר למאגר, אתר החדרה ובריכה קיימים בכל יעוד בו הוקמו, על פי היקפי הבניה ושטחי הבניה כדלהלן:
- א. מאגר ואתר החדרה: בתנאי ששטח הקרקע לא יעלה על 250 דונם, ושטח הבניה לא יעלה על 1,000 מ"ר.
- ב. בריכה: בתנאי ששטח הקרקע לא יעלה על 20 דונם ושטח הבינוי לא יעלה על 1,500 מ"ר.

6.4.2. הגדלת מתקן שהוקם ללא היתר

- 6.4.2.1. מוסד תכנון רשאי לתת היתר להסדרת מתקן שהוקם ללא היתר לפני 1.1.2010, הכולל הגדלת היקפי בניה ושטחי בניה למתקן הקיים, בכל היעודים, בתנאים הבאים:
- א. תוספת שטחי בניה שלא תעלה על 50 מ"ר, עבור המתקנים הבאים: בריכה, מאגר ומגדל מים, לשם אחזקה, חיזוק, בטיחות, תפעול, מיגון, ייצוב וכו'.
- ב. תוספת היקפי בניה ושטחי בניה שלא תעלה על 50% מהמידות המפורטות בטבלה מס' 2 עבור המתקנים הבאים: באר, תחנת שאיבה, מתקן התפלה למים מליחים, מתקן לטיפול במים- ובלבד שלא יחרגו מגובה המתקן הקבוע בטבלה.
- 6.4.2.2. הנחיות סביבתיות
- א. תוספת שטחי בניה לתחנת שאיבה ומתקן לטיפול במים ביעודים מגורים ותיירות תלווה במסמך השתלבות לפי ס"ק 6.3.2.1(ג)2.
- ב. תוספת שטחי בניה למתקנים בשטח שמורת טבע, גן לאומי, מכלול נופי, סביבה חופית, נחל וסביבותיו, יער, שטח פתוח בתמ"מ (למעט שטח בו חלה תכנית מפורטת או שטח חקלאי מעובד), תלווה במסמך השתלבות כאמור בס"ק 6.3.2.1(ג)2, ללא הצגת חלופות העמדה למתקן.
- ג. ביתר יעודי הקרקע שאינם מנויים בס"ק 6.4.2.2(ב) לעיל, יסמן ההיתר את האמצעים לצמצום השפעת המתקן על סביבתו ולהשתלבותו בהתאם לס"ק 6.3.2.1(ג)1.

6.4.3. היתר למתקן מי מערכת המשלב מתקנים בחצר אחת

- 6.4.3.1. מוסד תכנון רשאי להתיר הקמה של מספר מתקני מי מערכת בחצר אחת או הוספה של מתקן בצמידות למתקן קיים (להלן: "מתקן משולב"), ובלבד שהשטח הכולל של ההיתר לא יעלה על 75% מסך שטח הקרקע והשטח הבנוי של המתקנים יחדיו, המותרים עפ"י טבלה מס' 2.

6.4.3.2. בתחום חצר אחת לא תותר הקמת מתקן למי שתיה ומתקן למים שאינם למי שתיה.

6.4.3.3. ההוראות החלות על כל מתקן בנפרד יחולו על המתקן המשולב.

6.4.4. **הוספת מתקנים נלווים לתפעול ותחזוקה בתוך חצר קיימת**
מוסד תכנון רשאי לתת היתר להוספת מתקנים נלווים בתוך חצר קיימת ובלבד שהתוספת אינה עולה על המפורט בטבלה מס' 2.

6.5. קווים להולכת מי מערכת

6.5.1. היתר לקו מי מערכת

מוסד תכנון רשאי לתת היתר מכוח תכנית זו לקו מי מערכת בקוטר של עד 64 צול בכל תחום התכנית ובכל יעוד קרקע גם אם לא סומן כרצועה לתכנון בתשריט.

6.5.2. רצועה לתכנון

מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 6.5.1, מסומנות בתשריט התכנית רצועות לתכנון עליהן יחולו ההוראות הבאות:

6.5.2.1. מוסד תכנון רשאי לאשר דרכים וקווי תשתית חוצים או מקבילים לרצועה לתכנון, לאחר שהתייעץ עם רשות המים ובלבד ששוכנע כי לא תפגע האפשרות לתכנון ולהנחת הקווים.

6.5.2.2. רצועה לתכנון שסומנה בסמיכות לקו תשתית או דרך: ככל שקו התשתית או הדרך יועתקו או יוסטו, תוסט גם הרצועה לתכנון בהתאם והדבר לא יהווה שינוי לתכנית זו.

6.5.2.3. מוסד תכנון רשאי לתת היתר לקו מי מערכת בסטייה מהמסומן בתשריט משיקולים תכנוניים, הנדסיים, סביבתיים ומקומיים.

6.5.2.4. מוסד תכנון רשאי לצמצם את רוחב הרצועה לתכנון המסומנת בתשריט, לאחר התייעצות עם רשות המים ובאישור הוועדה המחוזית והדבר לא יהווה שינוי לתכנית זו.

6.5.2. תנאים להיתר לקווי מי מערכת

6.5.2.1.6.5.3.1. ההיתר יכלול רצועת אחזקה שרוחבה 5 מ' משני צידי עד 10 מטר מרכז הקו. ניתן יהיה לצמצם את רוחב רצועת האחזקה או לבטלה בהתייעצות עם הגוף המופקד על קו המים.

6.5.2.2.6.5.3.2. קווי מי מערכת יונחו, ככל הניתן, בתת הקרקע ואולם ניתן יהיה להניח את המתקנים הנלווים גם מעל פני הקרקע. בשטחי יער יונחו קווי המים, ככל הניתן, בסמיכות לדרכי יער.

6.5.2.3.6.5.3.3. היתר לקו מי מערכת יסמן את האמצעים הנדרשים להשתלבותו ולצמצום השפעת הקו על סביבתו. בהיתר לקו מי מערכת בקוטר העולה על 42", יוצג פתרון לעודפי עפר, ככל שיידרש.

6.5.2.4.6.5.3.4. רוחב רצועת עבודה ורצועת אחזקה יקבעו, בין היתר, תוך התחשבות במידת רגישות השטח.

6.5.2.5.6.5.3.5. בהיתר יסומנו התחומים הבאים:

- א. בתחום רצועת העבודה: קו מי מערכת והמתקנים הנלווים אליו.
- ב. רוחב רצועת העבודה.
- ג. רוחב רצועת האחזקה ככל ונדרש.
- ד. שטחים מגודרים למערכת הגנה קתודית, שאינם צמודים לרצועת העבודה, ככל שהם ידועים בזמן הגשת הבקשה להיתר, יסומנו בתרשים הסביבה של ההיתר.

6.6. הוראות כלליות

6.6.1. אישורים, התייעצויות או קבלת חוות דעת כתנאי להיתר

6.6.1.1. התייעצויות למסמכים סביבתיים

א. הנחיות למסמך נופי סביבתי ולמסמך ההשתלבות יינתנו ע"י המשרד להגנת הסביבה במסגרת המידע להיתר, בהתאם לנושאים המפורטים בסעיפים 6.3.2.1(ג)2 ו- 6.3.2.1(ג)4, לפי העניין. ככל שלא יינתנו ההנחיות במסגרת המידע להיתר, יוגשו המסמכים לפי הנושאים שפורטו בסעיפים 6.3.2.1(ג)2 ו- 6.3.2.1(ג)4, בהתאם להנחיות יועץ מקצועי לפי העניין, מטעם מבקש ההיתר.

ב. מוסד התכנון יבחן את ההיתר על פי ממצאי המסמך הנופי סביבתי או מסמך ההשתלבות וחוות הדעת ויוודא כי האמצעים הנדרשים לפי ס"ק 6.3.2.1(ג)1 יסומנו בהיתר.

ג. מוסד תכנון רשאי לפטור מהגשת מסמך נופי סביבתי או מסמך השתלבות, לפי העניין, למתקנים שהשפעתם הסביבתית מצומצמת, לאחר מסירת המידע להיתר וזאת לאחר התייעצות עם המשרד להגנת הסביבה. מוסד התכנון ידון בבקשה לפטור תוך 30 יום מיום שהוגשה לו בקשה בעניין.

ד. בשטח שיעודו שמורת טבע או גן לאומי יועבר מסמך נופי סביבתי או מסמך השתלבות, לפי העניין, לחוות דעת רשות הטבע והגנים וגם לחוות דעת המשרד להגנת הסביבה בנושאי חומ"ס, מפגעי ריח ורעש. בכל יעוד אחר יועבר המסמך לחוות דעתו של המשרד להגנת הסביבה בהתאם לאמור בס"ק 6.6.1.1(א).

ה. ככל שלא הוגש מסמך נופי סביבתי או מסמך השתלבות היתר בנייה למתקנים הבאים: מאגר, סכר, מתקן התפלה למים מליחים, אתר החדרה, מתקן מדידה וניטור לנחל וכן הגדלה של כל אחד ממתקנים אלו, החל בייעודי הקרקע הבאים: מכלול נופי, סביבה חופית, מרחב נחל, יער, שטח פתוח בתמ"מ (למעט שטח בו חלה תכנית מפורטת או שטח חקלאי מעובד), היתר הבניה למתקנים אלו יינתן לאחר קבלת חוות דעת מרשות הטבע והגנים ביחס לפגיעה בערכי טבע מוגנים.

6.6.1.2. התייעצויות בנוגע להיתר:

א. היתר בשטח שיעודו שמורת טבע או גן לאומי יינתן לאחר אישור רשות הטבע והגנים.

ב. היתר לקו מי מערכת החל ביעודים הבאים: מכלול נופי, סביבה חופית, נחל וסביבותיו, יער, שטח פתוח בתמ"מ (למעט שטח בו חלה תכנית מפורטת או שטח חקלאי מעובד), יינתן לאתר התייעצות עם רשות הטבע והגנים, בקטעים החופפים ליעודים המנויים בסעיף זה.

ג. היתר לקו או למתקן מי שתיה טעון אישור משרד הבריאות.

ד. היתר לסכר עפר, יינתן לאחר התייעצות עם המשרד להגנת הסביבה ורשות הניקוז ובאישור רשות הרישוי המחוזית. במידה וגובה סוללת עפר עולה על 8 מ' מעל פשט של הנחל, תידרש התייעצות גם עם נציג משרד הביטחון בוועדה המחוזית.

6.6.1.3. היתר בשטח שיעודו יער יינתן לאחר התייעצות עם קק"ל לגבי שימור אופיו של שטח היער הכלול בהיתר.

6.6.1.4. היתר למאגר פתוח יינתן רק אם יובטח שבעת הקמתו או תפעולו לא תהיה פגיעה בבטיחות הטיסה בשל מעוף ציפורים ויקבעו אמצעים להרחקת ציפורים וזאת לאחר קבלת חוות דעת נציג שר משרד הביטחון בוועדה המחוזית ורשות התעופה האזרחית.

6.6.1.5. היתר למאגר, בריכה, קו מים ומתקן מדידה וניטור החלים באפיק נחל, בתחום רצועת מגן, או בתחום פשט הצפה יינתן לאחר התייעצות עם רשות הניקוז ורשות הנחל הנוגעת בדבר.

6.6.1.6. היתר למאגר, בריכה או לקו מים בקוטר העולה על 36" החל בשטח חקלאי או מבני משק יינתן לאחר התייעצות עם נציג משרד החקלאות ופיתוח הכפר בוועדה המחוזית.

6.6.1.7. היתר למתקן או לקו קולחין להשקיה ללא מגבלות, לרבות כל מרכיביהם, יינתן לאחר התייעצות עם הוועדה המקצועית למים וביוב.

6.6.1.8. היתר לקו או למתקן מי מערכת בסביבה החופית טעון אישור הוועדה לשמירה על הסביבה החופית.

6.6.1.9. בקשה להיתר לקו או מתקן מי מערכת בתחום דרך ובתחום קווי הבניין שלה ככל שנקבעו בתכנית מפורטת, תועבר להתייעצות הנדסית עם הרשות או הגוף המוסמכים על פי דין.

6.6.1.10. בקשה להיתר לקו או למתקן מי מערכת בתחום תשתית אחרת ובתחום קווי הבניין שלה תועבר להתייעצות הנדסית עם הרשות או הגוף המוסמכים על פי דין.

6.6.1.11. חוות דעת, התייעצות או אישור הנדרשים לשם הגשת בקשה להיתר או לשם הוצאת היתר או לשם הגשת מסמכים סביבתיים לפי סעיפים 6.3.2.1(ג)2 ו- 6.3.2.1(ג)4, **לפי תכנית זו**, ימסרו לפני קליטת בקשה להיתר ויועברו למוסד התכנון ולמבקש ההיתר, בתוך 30 יום מיום שהומצאו המסמכים הדרושים. לא נמסרה העמדה או חוות הדעת במועד, ניתן יהיה, להגיש בקשה להיתר ומוסד התכנון ידון בבקשה, וייתן את ההיתר בלעדיתם.

6.6.1.12. עמדת משרד הביטחון בשטח בטחוני תועבר למוסד התכנון תוך 60 יום מיום שהומצאו המסמכים הדרושים. לא נמסרה העמדה, מוסד התכנון ידון בבקשה ללא העמדה.

6.6.2. כללי

נקבעו בתכנית זו תנאים למתן היתר בניה ועל פי דין לא נדרש היתר בניה, יהוו התנאים להיתר המפורטים בתכנית תנאים לביצוע.

6.6.3. פרסום ויידוע הציבור

6.6.3.1. מוסד תכנון רשאי לתת היתר למתקן או לקו למי מערכת, לאחר קיום ההליכים הבאים:

6.6.3.2. הקמת מתקן או קו:

א. הוועדה המקומית תפרסם על חשבון המבקש בעיתון ובאינטרנט הודעה, בה יפורטו: מהות הבקשה, האפשרות להקמת מתקני מים נוספים בתחום החצר בעתיד וכן האפשרות להגשת התנגדות בתוך 30 ימים מיום הפרסום בעיתון.

ב. הודעה המפרטת את מהות הבקשה כאמור בס"ק 6.6.3.2(א) לעיל תוצג על-ידי המבקש במקום בולט בחזית הקרקע או הבניין שעליהם חלה הבקשה במשך התקופה להגשת ההתנגדויות.

6.6.3.3. הסדרה, שילוב או הגדלה של מתקן קיים

א. הוועדה המקומית תפרסם באינטרנט הודעה בה יפורטו: מהות הבקשה והאפשרות להגיש התנגדות בתוך 30 ימים מיום הפרסום באינטרנט.

ב. הודעה המפרטת את מהות הבקשה כאמור בס"ק 6.6.3.3(א) לעיל, תוצג על-ידי המבקש במקום בולט בחזית הקרקע או הבניין שעליהם חלה הבקשה במשך התקופה להגשת ההתנגדויות.

6.6.3.4. על אף האמור לעיל, לא יידרש יידוע הציבור כמפורט בסעיף זה, אם מוסד התכנון סבור כי הקמת מתקני מים באזורי תעשייה לסוגיה, מלאכה, תעסוקה, מתקנים הנדסיים ומתקני מים, הולמת את השימושים הקיימים והמאושרים באזורים אלה.

6.6.3.5. הוגשה התנגדות לבקשה להיתר על פי סעיף זה, תידון ההתנגדות על ידי הוועדה המקומית.

6.6.4. שיפוי

6.6.4.1 תנאי למתן היתר בניה למתקן או לקו למי מערכת שיוקמו מכוח תכנית זו יהיה מסירת כתב התחייבות של מבקש ההיתר כלפי הוועדה המקומית, לשיפוי בגין תביעות פיצויים לפי סעיף 197 לחוק עקב הקמתם, לרבות עקב הגדלתם או שדרוגם, בנוסח המצורף בנספח 5' "כתב התחייבות לשיפוי – היתרי בניה לקווים ולמתקנים למי מערכת" לתכנית זו.

6.6.4.2 על אף האמור בסעיף 6.6.4.1 לעיל, מתקני מדידה וניטור המפורטים להלן, ושיוקמו במקרקעי מדינה, לא ידרשו למסירת כתב התחייבות לשיפוי:

א. תחנה הידרומטרית בנחל ששטחה הבנוי עד 20 מ"ר וגובהה עד 2 מטר, או תחנה הידרומטרית בנחל שגובהה עד 3.5 מטר ובלבד שהיא גובלת בשצ"פ או בשטח אחר שאינו מיועד לבנינוי כהגדרתו לפי תמ"א 35.

ב. מתקן מדידה במעיין ששטחו הבנוי עד 12 מ"ר וגובהו עד 1 מטר.

ג. קידוח ניטור ששטחו הבנוי הוא עד 4 מ"ר וגובהו מעל פני הקרקע עד 2 מטר.

טבלה מס 1:

היתרים למתקני מים מתוקף שימושים מותרים בתכניות מפורטות מאושרות (סעיף 6.3.1.1)

התייחסות נופית/סביבתית	תנאים	יעוד הקרקע בהתאם לתכנית מפורטת	סוג המתקן
סימון בהיתר בהתאם לסעיף 6.3.2.1(ג)1	רדיוסי מגן לידיעה בלבד	כל יעודי הקרקע, למעט: שטח פתוח בתמ"מ, שפ"פ, שצ"פ	באר
סימון בהיתר בהתאם לסעיף 6.3.2.1(ג)1		תעשייה, תעסוקה, מלאכה, מתקן הנדסי, עורף נמל (מעגנה- תחום יבשתי), בכל יעוד בו חלות מגבלות בניה ופיתוח, רצועת תשתית, כריה וחציבה, תיירות, אחסנה, חקלאי ומבני משק,	תחנת שאיבה
יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 6.3.2.1(ג)2		מגורים	
סימון בהיתר בהתאם לסעיף 6.3.2.1(ג)1		תעשייה, תעסוקה, מלאכה, מתקן הנדסי, אחסנה ומבני משק.	מאגר/ בריכה
סימון בהיתר בהתאם לסעיף 6.3.2.1(ג)1 מעל 100 דונם יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 6.3.2.1(ג)2	באישור המועצה ארצית ובלבד שהמפקח על המכרות אישר כי מוצה חומר הגלם בשטח האתר ולאחר קבלת חוות דעת מתכנן המחוז	כריה וחציבה	מאגר/ אתר החדרה
סימון בהיתר בהתאם לסעיף 6.3.2.1(ג)1	יש להציג פתרון לסילוק מי רכז. מי רכז יסולקו למוצא ימי מאושר	בתעשייה, תעסוקה, מלאכה, מתקן הנדסי, אחסנה ומבני משק	מתקן התפלה למים מליחים עד 2 מלמ"ש

טבלה מס' 2:

היקפי בניה ושטחים למתקנים חדשים (סעיף 6.3.1.2)

מתן זכויות מכח תמ"א 1: ניתן לתת היתר מכוחה של תמ"א למתקנים המפורטים בטבלה מס' 2, בהתאם ליעודי הקרקע, זכויות הבניה, היקפי הבניה ושטחי בניה ובהתאם לתנאים המפורטים בה.

הערות	התייחסות נופית/ סביבתית	גובה במ' מעל פני הקרקע	שטח בנוי במ"ר	שטח קרקע בדונם	יעוד הקרקע	סוג המתקן
רדיוס מגן יסומן לידיעה בלבד	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	6	200	1.5	שמורת טבע, גן לאומי שצ"פ, שפ"פ, מכלול נופי, יער, שטח פתוח בתמ"מ, סביבה חופית, מגורים, תיירות	באר
רדיוס מגן יסומן לידיעה בלבד	סימון בהיתר לסעיף 1(ג)6.3.2.1	6	200	3.0	כל יעודי הקרקע למעט היעודים המופיעים מעלה	
תחנת שאיבה שאינה למי שתיה עולה על 3 דונם ו- 300 מ"ר תידרש התייעצות עם הועדה המקצועית	סימון בהיתר לסעיף 1(ג)6.3.2.1	6	500	5.0	תעשייה, תעסוקה, מלאכה, מתקן הנדסי, עורף נמל, דרך-בתחום מחלף שאושר בתכנית מפורטת ומחוץ לרצועת הדרך (מיסעה) מגבלות בניה ופיתוח, רצועת תשתית, כריה וחציבה, אחסנה ומבני משק, חקלאי.	תחנת שאיבה
	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	4	300	3.0	חקלאי בשטח בעל רגישות סביבתית גבוהה, מגורים ותיירות	
	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	4	200	1.0	שמורת טבע, גן לאומי, מכלול נופי, יער, סביבה חופית, שטח פתוח בתמ"מ, רצועת השפעה בנחל ופשט הצפה, אתר הנצחה	
עד 500,000 מ"ק. שטח הקרקע יכול להיות מעל 100 דונם	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	15	500	100	חקלאי או מבני משק ובלבד שאושרה להם תכנית מפורטת	מאגר

(המשך)

הערות	התייחסות נופית/ סביבתית	גובה במ' מעל פני הקרקע	שטח בנוי במ"ר	שטח קרקע בדונם	יעוד הקרקע	סוג המתקן
	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	8	500	3	חקלאי	בריכה
עד 500,000 מ"ק. שטח הקרקע יכול להיות מעל 100 דונם	מסמך נופי סביבתי לפי סעיף 4(ג)6.3.2.1	20	50	100	חקלאי	אתר החדרה
עד 2 מלמ"ש. יציג תנאים למזעור זיהום מים תהום	סימון בהיתר בהתאם לסעיף 1(ג)6.3.2.1	6	300	2.0	תעשייה, תעסוקה, מלאכה, מתקן הנדסי, חקלאי, יער	מתקן התפלה למים מליחים
עד 2 מלמ"ש יש להציג תנאים למזעור זיהום מים תהום	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	6	200	1.5	חקלאי בשטח בעל רגישות סביבתית גבוהה	
עד 2 מלמ"ש יש להציג תנאים למזעור זיהום מים תהום	מסמך נופי סביבתי לפי סעיף 4(ג)6.3.2.1	6	200	1.5	שמורת טבע, גן לאומי, מכלול נופי, יער סביבה חופית, רצועת השפעה בנחל ופשט הצפה. שטח פתוח בתמ"מ	
יש להציג במתקן טיפול למים מליחים פתרון לסילוק מי רכז. ככל ויהיה לים, יסולק אל מוצא ימי מאושר	סימון בהיתר בהתאם לסעיף 1(ג)6.3.2.1	6	200	1.5	תעשייה, תעסוקה, מלאכה, מתקן הנדסי, עורף נמל, דרך – בתחום מחלף שאושר בתכנית מפורטת ומחוץ לרצועת הדרך (מיסעה), מגבלות בניה ופיתוח, רצועת תשתית, כריה וחציבה, אחסנה ומבני משק חקלאי	מתקן לטיפול במים
	יערך מסמך השתלבות לפי סעיף 2(ג)6.3.2.1	6	200	1.5	שמורת טבע, גן לאומי, מכלול נופי, יער, שטח פתוח בתמ"מ, רצועת השפעה בנחל, פשט הצפה, מגורים ותיירות	

(המשך)

הערות	התייחסות נופית/ סביבתית	גובה במ' מעל פני הקרקע	שטח בנוי במ"ר	שטח קרקע בדונם	יעוד הקרקע	סוג המתקן
מתוך אחוזי בניה שהוגדרו למתקן בטבלה זו	סימון בהיתר בהתאם לסעיף 1(ג)6.3.2.1	6		בשטח חצר	בכל יעוד בו ניתן להקים את מתקן מי המערכת	מתקנים נילווים למתקן
לגבי מתקן מדידה וניטור באפיק הנחל: מיקום המתקן ימנע ככל הניתן חסימת מעבר ציבורי תוך צמצום הפגיעה בנוף ובסביבה.	סימון בהיתר בהתאם לסעיף 1(ג)6.3.2.1	3.5	20	0.2	אפיק הנחל, רצועת מגן, רצועת השפעה, פשט הצפה ובכל יעוד קרקע בו ניתן להקים מתקן מי מערכת	מתקן מדידה וניטור
שיפוע: סוללות 1: 3 או 1: 4	מסמך נופי סביבתי בהתאם לסעיף 4(ג)6.3.2.1	עד 25 מטר מבסיס אפיק הנחל			שמורת טבע, גן לאומי, מכלול נופי, יער, סביבה חופית, שטח פתוח בתמ"מ, נחל	סכר עפר

7. שמירה, הגנה וניצול מיטבי של משאבי המים

7.1 ניהול וניצול מיטבי של מי נגר עילי והעשרת מי תהום

7.1.1 תכנית מקומית או תכנית מפורטת הכוללת תוספת שטח לבינוי, לרבות דרכים ובינוי

בתת הקרקע, תפחית, ככל הניתן, את כמות הנגר היוצאת משטחה. זאת באמצעות

הכללת אמצעים לניהול ושימור נגר שיוטמעו בתכנית, כגון: חלחול, החדרה, השהייה

ואגירה. בנוסף, התכנית תכלול אמצעים והנחיות לצמצום נזקי הצפות וסחף בסביבתה

ובמורד, אשר עשויים להיגרם כתוצאה מהבינוי המוצע בתכנית.

7.1.2

7.1.2.1 בתכנית מפורטת הכוללת בינוי, למעט תכנית לקווי תשתית, יחושב יעד נפח נגר

מינימלי באמצעות מחשבון, זאת לפי עובי גשם יממתי בתקופת חזרה של 50: 1 שנים,

וביחס לתכנית הבינוי המוצע, מיקום התכנית ומקדם הנגר בקרקע. יעד זה ידרש

לקבל מענה בתחום התכנית.

7.1.2.2 על אף האמור בסעיף 7.1.2.1, תכנית לדרך ברשת הארצית תדרש בחישוב יעד

ניהול הנגר ואולם יעד זה לא ידרש לקבל מענה בתחום התכנית. יחד עם זאת, לעת

הכנת תכנית כאמור, יש לפעול לניהול נגר בנפח מירבי בתחום התכנית תוך הטמעת

אמצעי ניהול נגר בתכנית על מנת לצמצם את השפעות התכנית בהיבט הנגר, לרבות

מניעה, ככל האפשר, של פגיעה במורד. זאת, בהתייחס בין היתר, ליעד שחושב לתכנית ובהתייעצות עם רשות הניקוז כבר בראשית ההליך התכנוני.

7.1.2.3. מוסד תכנון רשאי לשנות את יעד ניהול הנגר לאחר שבחן את ההיבטים הבאים:

א. מאפייני הניקוז הטבעיים של האזור, היסטוריית ההצפות ונזקי הסחף

בשטח התכנית ובמורד האגן בו היא נמצאת.

ב. תוספת הבינוי המקודמת והמתוכננת במעלה ובמורד האגן והשפעתה

בהיבט הנגר.

ג. הנחיות וממצאי תכנית אב אגנית לניהול סיכוני שיטפונות או תכנית אב

עירונית לניקוז וניהול נגר שאומצו על ידי הועדה המחוזית.

ד. יכולת מערכת הניקוז העירונית לקלוט את עודפי הנגר מהתכנית.

ה. **ישימות אמצעי ניהול נגר בשטח התכנית בכלל, ואמצעי חלחול והחדרת נגר**

למי תהום בפרט, בשל אילוצים הנובעים ממאפיינים טופוגרפיים

וגיאולוגיים, זיהום קרקע ומים, **תכנון במקום קיים** וכדומה.

7.1.2.4 במקרים חריגים, לאחר שמוסד תכנון מצא שיש צורך בהטמעת פתרונות ניקוז וניהול

נגר בשטח התכנית וסביבתה, אולם ישנו קושי ביישום, ניתן יהיה לבחון קיומם של

פתרונות לניהול נגר ברמה מרחבית, מחוץ לשטח התכנית, זאת בתנאי שיהיה בהם

מענה ראוי להיבטי הניקוז והנגר בתכנית. שלביות הבינוי שתקבע בתכנית תתייחס

לקידום והקמתם של פתרונות אלו.

7.1.3 תכנית מקומית לרבות תכנית כוללנית או תכנית מפורטת, ששטחה גדול מ-5 דונם,

והכוללת בינוי, תחויב בהגשת מסמך ניהול נגר בהתאם למפורט בנספח ב'4. מוסד

תכנון ייבחן את התכנית לאור ממצאי המסמך וההמלצות המוצעות בו לתכנית, זאת

על מנת לוודא כי שיקולי ניהול הנגר הוטמעו בתכנית כנדרש. הוראת סעיף זה לא תחול

על תכנית לקווי תשתית.

7.1.4

7.1.4.1 על אף האמור בסעיף 7.1.3 מוסד תכנון רשאי לפטור מהצורך בהגשת מסמך ניהול

נגר, באופן מלא או חלקי, לאחר התייעצות עם רשות הניקוז, בתנאי שהשתכנע כי

בהתייחס לגודל התכנית, תכסית הבינוי המוצעת בה, נפח הנגר שהיא עתידה לייצר

ומאפייני הסביבה, ההשפעה הצפויה ממנה הינה שולית למערך הניקוז בסביבתה

ולא צפויות הצפות בשטח התכנית.

7.1.4.2 פטר מוסד תכנון מהצורך מהכנת מסמך ניהול נגר, קביעה והצגת אמצעי ניהול נגר

יהו תנאי להיתר הבנייה, כאמור בסעיף 7.1.5.

7.1.4.3 מצא מוסד התכנון, בהתחשב במאפייני הניקוז הטבעיים של האזור, היסטוריית

ההצפות ונזקי הסחף בשטח התכנית ובמורד האגן בו היא נמצאת, שישנה חשיבות

בהגשת נספח ניהול נגר לתכנית, רשאי הוא לחייב בהכנת הנספח אף אם שטחה קטן

מ-5 דונם.

תכנית מפורטת שנקבע בה יעד לניהול נגר, תכלול אמצעים לניהול נגר לצורך עמידה ביעד, כדלקמן:

7.1.5.1. בתכנית ששטחה עד 1 דונם, יקבע כי אמצעי ניהול הנגר יוצגו כתנאי להיתר הבנייה וכי אמצעים אלה ידרשו לאישור מהנדס הוועדה המקומית, ובוועדה מרחבית לאחר התייעצות עם מהנדס הרשות המקומית הנוגעת בדבר.

7.1.5.2. בתכנית ששטחה 1-5 דונם, תמהיל אמצעי ניהול הנגר ייקבע תוך התחשבות בין היתר, בהיבטים הידרולוגיים, גיאולוגיים, טופוגרפיים, ומקומיים של שטח התכנית וסביבתה. הצגה ופירוט האמצעים יעשה באחד מהאופנים הבאים:

א. יקבע בהוראות התכנית כי אמצעי ניהול הנגר יוצגו כתנאי להיתר בנייה וכי אמצעים אלה יידרשו לאישור מהנדס הוועדה המקומית, ובוועדה מרחבית לאחר התייעצות עם מהנדס הרשות המקומית.

ב. יקבע בהוראות התכנית כי תנאי להיתר בנייה יהיה הגשת תכנית בינוי ופיתוח בקנה מידה של 1:500 או בקנה מידה שיקבע ע"י מוסד התכנון, בה יוצגו ויפורטו אמצעי ניהול הנגר, בחלוקה למתחמים או מגרשים. תכנית הבינוי תאושר על ידי הוועדה המקומית, ובוועדה מרחבית לאחר התייעצות עם מהנדס הרשות המקומית הנוגעת בדבר.

7.1.5.3. בתכנית ששטחה מעל 5 דונם, יוכן מסמך ניהול נגר בהתאם לאמור בסעיף 7.1.3. המלצות הנספח יוטעמו במסמכי התכנית בכפוף לשיקול דעתו של מוסד התכנון. פירוט האמצעים יוצג במסמכי התכנית או בהתאם לאחד האופנים המפורטים בסעיף 7.1.5.2 וזאת בהתאם להמלצת מוסד התכנון ובהתייחס להמלצות המסמך.

7.1.5.4. במסגרת היתר הבנייה תקבע הוראה, לפיה הצגת פרוטוקול לתפעול ותחזוקה של אמצעי ניהול הנגר הכלולים בהיתר תהווה תנאי למתן תעודת גמר, זאת על מנת להבטיח פעילות מיטבית שלהם. הפרוטוקול ייפרט, בין היתר, פעולות תחזוקה נדרשות, תדירותן ומועדן ביחס לעונות השנה, וכן יוגדר הגורם האחראי על ביצוע הפעולה (דוגמת רשות ניקוז, רשות מקומית, בעל הקרקע, בעל הנכס, חברת ניהול וכד').

7.1.6. תכנית החלה בתחום "אזור חשוד בזיהום מי תהום" כמסומן בתשריט, תועבר לחוות דעת רשות המים לעניין החדרת נגר עילי למי תהום ולבחינת הצורך בשיקום מי תהום.

7.1.7. מוסד תכנון הדן בתכנית החלה באזור 'עדיפות להחדרה למי תהום' בהתאם למפת 'אזורי העדפה להחדרת נגר',¹ ייתן עדיפות להכללת אמצעי ניהול נגר הכוללים

¹כפי שהיא מפורסמת על ידי רשות המים באתר [data.gov](https://data.gov.il/dataset/runoff_recharge_prioritization_areas). בקישור https://data.gov.il/dataset/runoff_recharge_prioritization_areas

העשרת מי התהום, זאת אלא אם לא ניתן להטמיע אמצעים כאמור, מטעמים של סוג המסלע, מרחק ממי תהום, זיהום קרקע, איכות מי תהום, איכות הנגר וכד' או בשל הצורך להשתמש בנגר למטרה אחרת. מוסד תכנון הדן בתכנית מפורטת בשטח העולה על 5 דונם אשר מצא כי מטעמים הידרוגאולוגיים לא ניתן לכלול אמצעי ניהול נגר הכוללים העשרה של מי התהום נדרש להיוועץ עם רשות המים טרם קבלת החלטתו בעניין זה.

7.1.8 תכנית מפורטת המציעה החדרת נגר בנפח שנתי העולה על 100,000 מ"ק, תידרש להיוועצות עם רשות המים.

7.1.9 תכנית מפורטת המוסיפה או משנה מוצא ניקוז בתחום שטח מוגן, בהתאם לתכנית זו, תידרש להיוועצות עם רט"ג או קק"ל, לפי עניין.

7. הגנה וניצול מיטבי של משאבי המים

7.1. ניהול וניצול מיטבי של מי נגר עילי והעשרת מי תהום

7.1.1 תכנית מקומית או תכנית מפורטת הכוללת תוספת שטח לבינוי, לרבות דרכים, תכלול הנחיות לבניה משמרת מים ולשימור וניצול מיטבי של מי הנגר העילי. התכנית תכלול פתרונות לניהול ושימור נגר כגון: חידור תת-הקרקע, הפנייתו מן השטחים הבנויים לשטחים פתוחים, השקיה, אגירה והפנייתו לנחלים. התכנית תכלול אמצעים והנחיות לצמצום נזקי נגר והצפות כתוצאה מפעולות הבינוי בתכנית, והכל לפי העניין.

7.1.2 תכנית בשטח נרחב או תכנית שיש בה כדי להשפיע מחוץ לגבולותיה בנושאי נגר עילי, הצפות והשפעה על מי התהום, תחויב בהכנת מסמך ניהול נגר עילי וזאת בהתאם למפורט בנספח ב'4 "הנחיות להכנת מסמך לניהול נגר".

7.1.3 מוסד תכנון רשאי לפטור מהגשת מסמך ניהול מי נגר, באחד מהמקרים הבאים:

7.1.3.1 תכנית הכוללת הנחיות פרטניות לחלחול מי הנגר בתחום התכנית וזאת על ידי הותרת שטחים חדירים למים בהיקף שלא יקטן מ-15% משטח התכנית או על ידי התקנת אמצעים לחידור מי נגר לתת הקרקע, שאושרו על ידי רשות המים.

7.1.3.2 תכנית נקודתית שאינה בעלת השפעה מחוץ לגבולותיה.

7.1.3.3 התכנית הינה בשטח הסמוך לשטחים פתוחים אליהם ניתן להפנות את הנגר העילי.

7.1.4 תכנית החלה בתחום אזור רגישות להחדרת מי נגר עילי כמסומן בתשריט, תועבר לחוות דעת רשות המים לעניין החדרת נגר עילי למי תהום וקביעת הוראות בתכנית לעניין זה.

7.1.10 בתחום תכניות מפורטות, שאושרו לפני יום 12.7.2007, החלות באזור רגישות גבוהה מאוד ורגישות גבוהה כמסומן בתשריט, ואשר אינן כוללות הוראות מפורטות בדבר שימור וניצול מי נגר עילי, יבחן מוסד התכנון את הצורך בהצגת פתרון לשימור מים בהתאם למפורט לעיל, טרם החלטתו בדבר היתר בניה.

7.1.11 תנאי להיתר לצורך בניה בתת-הקרקע, ביסוס מבנים, גשרים, הקמת מנהרות, חציבה וכל עבודה אחרת בתת-הקרקע, אשר מחייבים שאיבת מי תהום, יהיה ניצול המים או השבתם לתת הקרקע או כל פתרון אחר, הכל בכפוף לקבלת אישור מנהל רשות המים, בהתאם לחוק הפיקוח על קידוחי מים, התשס"ו – 1955. השבת מי תהום, שנשאבו בנסיבות המפורטת לעיל, לתת-הקרקע תיעשה לאחר קבלת חוות דעת משרד הבריאות.

7.1.12 מסמך לניהול נגר, שהוכן עבור תכנית המשנה את משטר הזרימה העילי בנחל בהתאם לסעיף 8 בפרק נחלים, יהיה כפוף להנחיות המפורטות בסעיף 7 לפרק זה.

7.2 הגנה על איכות מי תהום – מניעת זיהום

7.2.1 בשטח בעל רגישות הידרולוגית גבוהה מאדחשיבות גבוהה מאד להחדרה ולהעשרה של מי תהום, כמסומן בתשריט, לא תאושר תכנית בעלת פוטנציאל לזיהום מי

- תהום. במקרים חריגים, ניתן יהיה לאשר תכנית או היתר לאחר שמוסד תכנון דן בהמלצות נספח-מסמך הגנה על מי תהום בהתאם להנחיות בנספח ב'3 לתכנית זו, והבטיח אמצעים למניעה של זיהום מי תהום ולאחר קבלת חוות דעת רשות המים.
- 7.2.2 בשטח בעל רגישות הידרולוגית גבוהה/חשיבות גבוהה להחדרה ולהעשרה של מי-תהום, כמסומן בתשריט, תכנית בעלת פוטנציאל לזיהום מי-תהום, תכלול נספח מסמך הגנה על מי-תהום בהתאם להנחיות בנספח ב'3 לתכנית זו.
- 7.2.3 בשטח בעל רגישות הידרולוגית בינונית/חשיבות בינונית להחדרה ולהעשרה של מי-תהום כמסומן בתשריט תכנית בעלת פוטנציאל לזיהום מי-תהום, תכלול נספח מסמך הגנה על מי תהום בהתאם להנחיות בנספח ב'3 לתכנית זו. מוסד התכנון רשאי לפטור מהכנת הנספח לאחר התייעצות עם המשרד להגנת הסביבה.
- 7.2.4 בשטח בעל רגישות הידרולוגית נמוכה/חשיבות נמוכה להחדרה ולהעשרה של מי-תהום, כמסומן בתשריט, בתכנית בעלת פוטנציאל לזיהום מי תהום, לא יידרש נספח-מסמך הגנה על מי תהום אלא במקרים בהם סבר מוסד תכנון, לאחר שהתייעץ עם המשרד להגנת הסביבה, כי יש צורך בהכנת הנספח המסומן, על פי חומרת הזיהום הפוטנציאלי והרגישות המקומית של השטח.
- 7.2.5 מתקני מים לא ידרשו נספח-למסמך הגנה על מי תהום.
- 7.2.6 " תכנית או היתר לקוי דלק בשטח בעל רגישות הידרולוגית גבוהה מאד תידרש להכנת מסמך הגנה על מי תהום. ביתר השטחים בעלי רגישות גבוהה, בינונית ונמוכה תידרש התייעצות עם רשות המים".
- 7.2.6- תכנית או היתר לקוי דלק בשטח בעל חשיבות גבוהה מאד להחדרה ולהעשרה של מי-תהום תידרש להכנת נספח הגנה על מי תהום. ביתר השטחים בעלי חשיבות גבוהה, בינונית ונמוכה תידרש התייעצות עם רשות המים.
- 7.2.7 לא תאושר תכנית בעלת פוטנציאל לזיהום מי-תהום בתחום אזורי מגן סביב באר, אלא לאחר התייעצות עם משרד הבריאות.
- 7.2.8 לעניין סעיף זה, תכנית בעלת פוטנציאל לזיהום מי תהום הינה תכנית הכוללת:
- 7.2.8.1 מתקנים המשתמשים בכמות דלק או חומר בעירה (למעט גז) שווה ערך העולה על 100 מ"ק לשנה.
- 7.2.8.2 מתקנים המייצרים חומרים רעילים (לרבות סולבנטים ומתכות כבדות).
- 7.2.8.3 מתקנים המשתמשים בחומרים מסוכנים למי תהום דוגמת דלקים ותעשיות נילוות.
- 7.2.8.4 מתקנים ומטמנות לטיפול בשפכים ובפסולת ביתית או רעילה.
- 7.2.8.5 מטווחי ירי פתוחים.

7.3 באר

- 7.3.1 אזורי המגן סביב באר (א-ג') כהגדרתם בתקנות בריאות העם (תנאים תברואתיים לקידוח מי שתיה), התשנ"ה – 1995, יסומנו בכל תכנית או היתר אשר הבאר כלולה בתחומם, וזאת לצורך מידע בלבד.
- 7.3.2 לא תאושר תכנית ולא יינתן היתר לקו דלק בתחום אזורי מגן סביב באר אלא באישור משרד הבריאות.

8 תכנית על פי חוק המים

- הוראות תכנית למפעל מים לפי חוק המים, תגבר על הוראות תכנית זו. בתכנית לפי חוק המים, תבחן הוועדה המחוזית את ההשלכות התכנוניות ואת ההשפעות הסביבתיות, ותבחין בהתייחסותה בין תכניות בשטח פתוח ותכניות בשטח בנוי. הבחינה תכלול התייחסות לנושאים הבאים:
- 8.1 פירוט התכניות המאושרות החלות על שטח התכנית על פי חוק התכנון והבנייה.
- 8.2 פירוט ההשפעות של התכנית המוצעת.
- 8.3 שמירה ושיקום ערכים אקולוגיים, ערכי טבע ונוף, תפקודי סביבה ושימושי פנאי ונופש.
- 8.4 החזרת המצב לקדמותו.

9 יחס לתכניות אחרות

- 9.1 תכנית זו לא תפגע בתכניות או בהיתרים לאתרי התפלה ומרכיביהם שאושרו או הופקדו קודם לתאריך 20.3.2014, ובאפשרות לשינוי או הרחבת מתקני התפלה שהוקמו מתוקף תמ"א 2/34.
- 9.2 ניתן להקים בתחום מכלול נופי בתמ"א 35 קו מים, באר, תחנת שאיבה, בריכה, מאגר, אתר החדרה, מתקן התפלה למים מליחים ומתקן לטיוב מים, מתקן לטיפול במים ובלבד שככל שנדרשת תכנית מפורטת להקמתם, יתקבל אישור המועצה הארצית.

- 9.3 על תכנית מפורטת להקמת באר, תחנת שאיבה, בריכה, מאגר, מתקן התפלה למים מליחים ומתקן לטיוב מים יחולו גם ההוראות הבאות:
- 9.3.1 בתחום מרקם שמור משולב ובתחום מרקם חופי בתמ"א 35, יחולו הוראות סעיף 6.1.3 בתמ"א 35 למעט תנאי 2 שבו.
- 9.3.2 תכנית למתקני מים ששטחה אינו עולה על 5 דונם והיקפי הבניה הכלולים בה אינם עולים על 750 מ"ר לא תחייב את אישור המועצה הארצית כאמור בתנאי 7 בסעיף 6.1.3 בתמ"א 35.
- 9.4 תכנית זו משנה את הקבוע בתכניות מתאר מחוזיות לעניין הגנה על מי תהום ומניעת זיהומם, ומבטלת אתרי החדרה שאינם מופיעים בתשריט תכנית זו.
- 9.5 פרק זה גובר על תכנית מתאר מקומית או תכנית מפורטת שאושרה בשטח שמור לתכנון אתר התפלה גדול קודם ליום 20.3.2014.

10 חוות דעת לנספחים

מוסד התכנון יבחן את התכנית, בין היתר, על פי ממצאי הנספחים וחוות הדעת כמפורט להלן, ויקבע את ההוראות הנדרשות בתכנית:

10.1 נספח נופי סביבתי

נספח נופי סביבתי יועבר לקבלת חו"ד מהגורמים הבאים: המשרד להגנת הסביבה, בשטח בעל רגישות נופית סביבתית גבוהה – גם רשות הטבע והגנים, בשטח חקלאי גם משרד החקלאות ופיתוח הכפר ובשטח יער גם קק"ל.

10.2 מסמך ניהול נגר

10.2.1 מסמך ניהול נגר שייערך לתכנית יועבר לקבלת חוות דעת רשות הניקוז, ככל

שמתקיימים בתכנית אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- א. תכנית כוללת לרשות מקומית או לחלקים משמעותיים ממנה.
- ב. תכנית לתשתית ארצית או אזורת.
- ג. תכנית הממוקמת בתחום אפיק, רצועת ההשפעה ופשט ההצפה לפי תכנית זו.
- ד. תכנית מפורטת שיש בה להביא לתוספת של נפח נגר יממתי, או לגידול ספיקת השיא ביחס למצב המאושר, לתקופת חזרה של 50:1.
- ה. תכנית מפורטת המשנה את ייעוד הקרקע משטח פתוח לשטח המיועד לבינוי, בהיקף העולה על 10% מהשטח הפתוח המאושר.
- ו. תכנית המשנה מוצא קיים או מוסיפה מוצא חדש לשטח פתוח, לרבות לשטח הנחל ולתחום הסביבה החופית.
- ז. תכנית אשר צפויה לשנות את משטר הזרימה העילי של הנחל, בהתאם לקבוע בסעיף 8.1 בפרק הנחלים.
- ח. תכנית החלה בתחום מרחב תכנון של יותר מוועדה מקומית אחת.

10.2.2. בשטח בעל רגישות נופית סביבתית יועבר המסמך גם לקבלת חוות דעת רשות הטבע

והגנים, ובשטח יער יועבר המסמך גם לקבלת חוות דעת קרן קיימת לישראל. "

10.2 נספח ניהול נגר

נספח ניהול נגר יועבר לקבלת חו"ד רשות הניקוז, בשטח בעל רגישות נופית סביבתית – גם רשות הטבע והגנים, בשטח יער גם קק"ל.

10.3 נספח מסמך הגנה על מי תהום

נספח מסמך הגנה על מי תהום יועבר לקבלת חו"ד המשרד להגנת הסביבה ורשות המים.

”נספח ב'4 - הנחיות להכנת מסמך ניהול נגר”

מטרת המסמך

מטרת המסמך היא להבטיח כי ניהול הנגר בתכניות יעשה באופן המקצועי ביותר, על מנת לשפר את איכות התכנית והשפעתה על סביבתה בהיבטי הנגר. המסמך בנוי כך שיוצג בפני צוות התכנון הרקע ההידרולוגי והגיאומורפולוגי של השטח ויעד נפח הנגר לניהול, על מנת שאלו יישקלו, בין היתר, בהליך התכנון, כבר מראשיתו. בנוסף לכך, המסמך מיועד לבחון את השפעת התכנון על משטר הניקוז בשטח התכנית בהקשר לאגן הניקוז. לבסוף, המטרה היא שהמסמך יציע סט אמצעים, על מנת להבטיח ניהול וטיפול בנגר לעת מימוש התכנית, תוך השפעה מושכלת ומזערית על הסביבה ואגן הניקוז.

אופן העריכה והגשת המסמך :

- המסמך יוגש באחריות עורך התכנית ועורך המסמך ויהווה חלק בלתי נפרד ממסמכי התכנית.
- המסמך ייערך לאור ועל בסיס נתונים לרבות הנחיות ועקרונות שגובשו במסגרת תכנית אב מקומית לניקוז וניהול נגר / תכנית מתאר או כוללנית שנערך לה נספח ניקוז וניהול נגר, ו/או תכנית אב אגנית לניהול סיכוני שיטפונות, שנערכו בהתייעצות עם רשות הניקוז ואומצו ע"י הוועדה המחוזית, ככל שיישנו. העדיפות היא למקורות נתונים כמה שיותר עדכניים ורלוונטיים לתכנית.
- המסמך יכלול, בין השאר ולפי הצורך (בהתאם לאופי ולסוג התכנית) את הנושאים המפורטים בסעיפים 1-5 שלהלן. ככל שהמסמך לא יכלול התייחסות לאחד הנושאים או יכלול התייחסות שונה מהמפורט מטה, יש לפרט את הסיבה לכך.
- המסמך ינוסח בצורה תמציתית ובהירה, ויוגש בליווי המסמכים הבאים:
 - תקציר ובו עיקרי הממצאים וההמלצות, לפי סעיף 1 למסמך
 - שמות וחתימות עורך המסמך והיועצים המקצועיים
 - רשימה ביבליוגרפית והפניה למקורות הנתונים
- ככל שלא מפורטים בהנחיות למסמך מקורות המידע לשימוש, יש להסתמך, ככל הניתן, על מקורות מידע מקצועיים, עדכניים ומהימנים.
- עורך המסמך והרכב הצוות המקצועי יותאמו לסוג התכנית ולאופי השטח.
- המסמך יוגש בפורמט דיגיטלי ובעותק קשית.
- המלצות המסמך ועקרונותיו יעוגנו בתשריט ובהוראות התכנית, זאת בכפוף לשיקול דעתו של מוסד התכנון.

הנחיות להכנת המסמך :

מטרת סעיפים א'-ג' להלן, היא לפרט את אופן חישוב יעד ניהול הנגר לתכנית וכן להציג את העקרונות המנחים לעריכת המסמך ולתכנון מערך ניהול הנגר בתכנית תוך ציון האמצעים הנדרשים לכך.

א. תכניות מתאריות ותכניות מפורטות

הנחיות המסמך מבחינות בין תכניות מתאריות לרבות תכניות כוללניות, לבין תכניות מפורטות **וכן מתייחסות להיקף השטח של התכנית**. ההבדלים העיקריים הם בפרטים הנדרשים, בחובת ניהול יעד נפח

נגר ובסוג הפתרונות שהתכנית תציע. ככל שאין התייחסות במסמך ההנחיות לסוג התכנית או לשטחה, יש לראות בסעיף כמחייב לכל סוגי וגודלי התכניות.

ב. ניהול נגר

מטרת ניהול הנגר היא צמצום ספיקת הנגר היוצאת משטח התכנית. ניהול הנגר יקבל מענה בתחום התכנית באמצעים כגון איגום, השהייה, ויסות, חלחול, החדרה וכד'. לעניין זה, תיעול שמטרתו הולכת הנגר מחוץ לתכנית, לא ייחשב כאמצעי לניהול נגר. עם זאת, תכנון מערכת התיעול יכול להיות מושפע מהקטנת הספיקות כתוצאה מניהול הנגר בשטח התכנית.

1.1. יעד נפח נגר לניהול בתכנית (תכנית מפורטת)

בהתאם לקבוע בסעיף 7.1.2 להוראות פרק המים לכל תכנית ייקבע יעד נפח נגר מינימלי שיהיה עליה להבטיח כי ינוהל בשטחה. חישוב יעד ניהול הנגר יעשה על ידי מחשבון, כמפורט להלן.

2.2. מחשבון לחישוב יעד נפח הנגר לניהול:

להלן הנתונים שיש להזין במחשבון:²

- שטח התכנית בדונם
- הערכת אחוז השטח האטום לחלחול בתכנית במצב המוצע
- אזור הגשם בו מממוקמת התכנית (לטובת עובי הגשם היממתי)
- סוג הקרקע הדומיננטי בתכנית³

3.3. ניהול מירב הנגר בשטח התכנית:

יש להעדיף ניהול מקסימלי של הנגר הנוצר בתכנית, כך שתימנע, ככל האפשר, הוצאת נגר משטח התכנית.

4.4. תקופת חזרה:

ככל שלא צוין אחרת, התייחסות לספיקה או נפח תכן הנגר במסמך תהיה לתקופת חזרה של 50:1.

5.5. מקורות נתונים למסמך:

ככלל, וככל שלא מצוין אחרת, יש להתבסס בהכנת המסמך על הנתונים מתמ"א 1 או תכנית עדכנית אחרת, ככל שעוסקת בנושאי ניקוז וניהול נגר, כגון תמ"מ, תכנית אב מקומית לניקוז וניהול נגר / תכנית מתאר או כוללנית שנערך לה נספח ניקוז וניהול נגר, ו/או תכנית אב אגנית לניהול סיכוני שיטפונות, שנערכו בהתייעצות עם רשות הניקוז ואומצו ע"י הוועדה המחוזית (להלן יקראו: 'תכניות לניקוז וניהול נגר'). העדיפות היא לתכניות שישמשו מקור נתונים עדכני ורלוונטי כמה שיותר לתכנית.

ג. תכנון מערך ניהול הנגר בתכנית:

² את המחשבון ניתן למצוא באתר מינהל התכנון בכתובת: https://www.gov.il/he/departments/general/upper_runoff

³ בהתאם לסקר קרקע שנעשה בשטח התכנית ו/או סביבתה או לפי 'מפת חבורות קרקע', כפי שהיא מפורסמת ע"י משרד החקלאות באתר: https://data.gov.il/dataset/soil_groups

בהתאם למאפייני התכנית ולאור הנתונים והניתוחים ההידרולוגיים והגיאומורפולוגיים של התכנית וסביבתה שנאספו בהתאם למפורט בסעיף 2.2 לנספח זה, תגובש תפישה הידרולוגית ניקוזית לתכנית. לאורה, ולטובת עמידה ביעד ניהול הנגר ייערך התכנון, וכן, יומלצו הנחיות תכנון ואמצעי ניהול נגר להטמעה במסמכי התכנית.

ג.1. אמצעי ניהול נגר בתכנית

ג.1.א. עמידה ביעד ניהול הנגר

על מנת להבטיח עמידה ביעד ניהול הנגר שנקבע לתכנית, רצוי כי סל אמצעי ניהול נגר שיוצעו במסגרת התכנית, יחושב בעודף ביחס ליעד ניהול הנגר, במטרה להשאיר גמישות מסוימת בבחירת אמצעי ניהול נגר בשלב מימוש התכנית.

ג.1.ב. בחירה ופריסת האמצעים:

הצעת תמהיל אמצעי ניהול הנגר לתכנית הינה לשיקול דעתו של צוות התכנון ובסמכות מוסד התכנון לאשרו, כאשר המטרה היא לעמוד ביעד נפח ניהול הנגר. בחירת אמצעי ניהול הנגר תיעשה לאור מאפייני השטח והתנאים המקומיים, שהמטרה היא להבטיח, ככל הניתן, את מימוש האמצעים ואת יעילותם. בנוסף, תמהיל האמצעים ישלב בין שטחים ציבוריים לשטחים פרטיים. יצויין כי לניהול נגר באיגום או בהשתייה בשטח הציבורי ישנם יתרונות רבים, בין היתר, בשל היכולת לנהל נגר בהיקף משמעותי באזורים אלו וכן בשל היתרון לתחזוקת האמצעים ע"י הרשות המקומית.

ג.1.ג. חלחול והחדרה למי תהום:

כאמור בסעיף 7.1.7 להוראות פרק המים, במסגרת תמהיל אמצעי ניהול הנגר שייקבע, תהיה עדיפות להכללת אמצעים לחלחול והחדרת נגר למי תהום באזורים בעלי עדיפות להחדרה למי תהום, לפי מפת 'אזורי עדיפות להחדרה למי תהום',⁴ זאת בשל היתרונות ליישום באזור זה. אמצעי ניהול הכוללים החדרה או חלחול, ייבחנו, בין היתר, ביחס להשפעתם על יסודות מבנים סמוכים. בהתאם לת"י 940 או כפי שישתנה מעת לעת, בשל הצורך להבטיח את יציבות המבנים.

בתכנית מפורטת תסומן רצועה ברוחב 75 מ', מזרחית לגג המצוק החופי, בתחום הרצועה יש להפנות את הנגר העודף מזרחה ולא יוטמעו אמצעי ניהול נגר הכוללים חלחול והחדרה מכל סוג שהוא, בשל סכנת ערעור יסודות המצוק.

ג.1.ד. תכנון מערכת התיעול

מערכת התיעול תוכנן לאור ההנחיות בטבלה מספר 3, במטרה לעמוד ביעדי מניעת הצפות, ובהתאם לקיבולת מערכת הניקוז העירונית (סעיף 4.2) ובהתחשב בצמצום נפחים שמקורם ביישום אמצעי ניהול הנגר.

ג.1.ה. הפרדת מערכות הניקוז והשפכים

בהתאם לתקנה 6 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (מערכת להולכת שפכים), התשע"ב-2011, המחייבת תכנון וביצוע ניתוק מערכת הניקוז ממערכת הולכת שפכים ברשויות המקומיות, התכנית תבטיח שמערכת

⁴ כפי שהיא מפורסמת על ידי רשות המים באתר [data.gov](https://data.gov.il/dataset/runoff_recharge_prioritization_areas). בקישור https://data.gov.il/dataset/runoff_recharge_prioritization_areas

הניקוז המוצעת, על תשתית התיעול ואמצעי ניהול הנגר, תתוכנן ותיושם בנפרד ממערכות הולכת השפכים.

ד. צמצום הצפות: (תכנית מפורטת)

בנוסף לחובת ניהול הנגר בתכנית בהתאם לאמור בסעיף 7.1.2 בפרק המים, יש לוודא שייעודי הקרקע בשטח התכנית לא יוצפו לפי תקופות החזרה המפורטות בטבלה 3. מניעת הצפות כאמור תיעשה ע"י שימוש משולב של תשתית תיעול, אמצעי ניהול הנגר ותכנון גובה הבינוי והקרקע.

בשימוש קרקע 'רחובות וכבישים עירוניים' בטבלה 3, יש לחשב במסגרת עריכת המסמך עמידה בקריטריונים הקבועים בטבלה. בשאר ייעודי הקרקע, החישוב יתבסס על מידע קיים של פשטי ורומי הצפה, שיילקח מתוך תכניות לניקוז וניהול נגר. ככל שהמידע אינו קיים, אין צורך לחשב את פשטי ורומי ההצפה, פרט למצב בו מוצעת בנייה בתת הקרקע בתחום שקע אבסולוטי, ו/או אזור הידוע בהיסטורית הצפות (בהתאם לסעיף 2.2.1 ב'), ו/או פשט הצפה. לחילופין, ככל שלא מדובר בפשט הצפה, תכנון תשתית התיעול לתקופת חזרה של 1:100, פוטרת מהצורך בחישוב פשטי ורומי ההצפה.

טבלה מס' 3: קריטריונים תכנוניים להגנה מפני הצפות, לפי שימושי קרקע: 6.5

<u>תקופת חזרה מינימלית בשנים</u>	<u>השימוש בשטח</u>
<u>10</u>	<u>חקלאות: גידולי שדה ומטעים</u>
<u>25</u>	<u>חקלאות: מבני צמיחה</u>
<u>50</u>	<u>כבישים ארציים ומסילות ברזל⁷</u>
<u>10</u>	<u>פארקים ושטחים ציבוריים פתוחים</u>
<u>100</u>	<u>סוללות, מאגרים וסכרים</u>
<u>5</u>	<u>מערכת תיעול⁸</u>
<u>20</u>	<u>מערכת משולבת של מערכת תיעול ואמצעי ניהול נגר⁹</u>
<u>100</u>	<u>בנייה בתת הקרקע</u>
<u>100</u>	<u>מגורים, מבני ציבור, מסחר, תעסוקה ותעשייה, לפי גובה '00</u>
<u>100</u>	<u>מתחמים אסטרטגיים</u>

⁵ ככל ששטח מיועד לנהל נגר בדרכים של איגום/השהייה/ויסות, הגבלות אלו אינן רלוונטיות לו במרחב תכנון עירוני, ובשטחים פתוחים ניתן לשנות את תקופות החזרה המוגדרות, באמצעות תכנית אב עירונית לניקוז וניהול נגר, או תכנית כוללת, או תכנית מפורטת לנחל, ככל שנערכו, בהתייעצות עם רשות הניקוז ואומצו ע"י הוועדה המחוזית

⁷ הצפת מיסעות וגשרים לפי תקני נתיבי ישראל ורכבת ישראל
⁸ על מערכת התיעול למנוע הצפות בתקופת חזרה מינימלית של 5: 1 שנים, ללא התחשבות באמצעי ניהול הנגר. לעניין זה בלבד, הצפה תחשב לכל היערמות מים החורגת ממערכת התיעול
⁹ לעניין זה הצפה תחשב כהיערמות מים מעבר לגובה אבני השפה של הכביש

1. תקציר המסמך (תכנית מפורטת) :
 בראשית המסמך יוצגו הנתונים הבאים :

1.1. טבלה מס' 1 - נתוני תכן ויעד נגר
1. <u>תיאור המקום (תיאור מילולי כללי, כתובת, נ.צ, גוש חלקה)</u> 2. <u>שטח התכנית בדונם</u> 3. <u>הערכת אחוז השטח האטום במצב המתוכנן מכלל שטח התכנית</u> 4. <u>אזורי הגשם בהתאם למפת אזורי הגשם</u> 5. <u>סוגי קרקע דומיננטיים</u> 6. <u>סיווג אזורי עדיפות להחדרה/ ללא עדיפות להחדרה</u> 7. <u>מקדם/י הנגר לסוג הקרקע במצב קיים ומוצע</u> 8. <u>יעד נפח נגר לניהול בתכנית במ"ק</u> 9. <u>פוטנציאל נפח נגר לניהול בתכנית במ"ק (סיכום טבלה 12)</u>

1.2. טבלה מס' 2 - הערכת פוטנציאל ניהול נגר באמצעי ניהול נגר בתכנית			
<u>נפח נגר מנוהל במ"ק באמצעי</u>			<u>תיאור מתקן/ אמצעי מוצע</u>
<u>סה"כ - נפח כולל</u>	<u>וויסות איגום</u>	<u>חלחול והחדרה לתווד הרווי והלא-רווי¹⁰</u>	<u>(שטחי איגום והשהייה, גגות סופגים, קידוח החדרה, שוחת שתילה וכו')</u>
			<u>סה"כ פוטנציאל נפח נגר לניהול בתכנית במ"ק :</u>

1.3. המלצת המסמך

במסגרת המסמך יפורטו ההמלצות להנחיות תכנון, ולאמצעי ניהול נגר, שיש להטמיע במסמכי התכנית.

¹⁰ יש לרשום את כלל נפח המים בכל המנגנונים שבהם העיקרון הוא צמצום נפח הנגר ע"י העברתו לתת-הקרקע.

2. רקע לתכנון - סקירת המצב הקיים:

2.1. האתר וסביבתו (תיאור מילולי):

- 2.1.1. תיאור מילולי של שטח התכנית, שיכלול כתובת, נ.צ ברשת ישראל החדשה, וגוש וחלקה. בתכנית מתאר כוללנית יינתן תיאור מילולי של השטח והמיקום הגיאוגרפי במרחב.
- 2.1.2. שטח התכנית בדונמים.

2.2. האתר וסביבתו (תשריט):

- 2.2.1. הגשת תשריט בקנה מידה המתאים לרמת פירוט התכנית, המציג את שטח התכנית וסביבתה, הכולל:

- א. קווי גובה עדכניים ברזולוציה המתאימה להצגת השיפועים בשטח התכנית.
- ב. הדגשת שקעים אבסולוטיים ואזורים הידועים בהיסטורית הצפות (ככל שהמידע זמין).
- ג. שטחי הצפה מתמ"א אחת או תכנית עדכנית אחרת.
- ד. תוואי זרימה קיימים וכיווני זרימה על פני השטח.
- ה. מוצאי ניקוז קיימים משטח התכנית וגבולות תתי אגני הניקוז, ככל שישנם.
- ו. מערכת הניקוז ועורקי הזרימה.
- ז. נחלים, רצועות השפעה מתכניות לניקוז וניהול נגר.
- ח. שטחי, פשטי ורומי הצפה מתכניות לניקוז וניהול נגר¹¹.
- ט. גובה '00' המוגדר בתכניות ניקוז וניהול נגר.
- י. הצגת רדיוס המגן של קידוחי מי שתיה¹² החופפים (רדיוס) את תחום התכנית.
- יא. הצגת שכבות הקרקע העליונות (top soil).¹³ במידה ונעשה סקר קרקע בשטח התכנית, ישנה עדיפות לשימוש בנתוני הסקר, תוך סימון מיקום הדגימות.¹⁴
- יב. הצגת 'אזורי עדיפות להחזרה למי תהום', לפי 'מפת אזורי עדיפות להחזרה למי תהום'. ככל שהתכנית חלה בתחום אזור אחד, לא נדרש להציג זאת במפה, אלא בחלק המילולי בלבד שבסעיף 2.3 שלהלן.
- יג. הצגת "אזורים חשודים בזיהום מי תהום" כמסומן בתשריט תכנית זו, לסימון אזורים בהם נדרשת היוועצות עם רשות המים ביחס לאמצעי חלחול והחדרת נגר ככל שישנו מידע מסקר קרקע, סקר היסטורי, תסקיר השפעה על הסביבה לתכנית או מקור מהימן אחר, יש להציגם ברקע התשריט.
- יד. סימון שטחים ותוואים בתכנית שהינם בעלי פוטנציאל גבוה לניהול נגר, בהתייחס למידע מסעיפים קודמים - גבהים, סוג הקרקע, גודל השטח ומיקומו במרחב. יסומנו גם שטחים לפתרונות ניקוז וניהול נגר בשטח התכנית וסביבתה, שאותרו בתכניות רלוונטיות.

¹¹ בכל מקום בו יש התייחסות לפשט הצפה, יש להתבסס על תמ"א 1/ שכבת פשטי הצפה בתכנית האסטרטגית לשטחים פתוחים, או תכנית עדכנית אחרת, כגון תמ"מ, תכנית אגנית / תכנית אב מקומית / נספח לתכנית מתאר, ככל שישנו, שהעדיפות היא למקור מקומי ועדכני כמה שיותר

¹² ככל שמדובר בקידוח לא פעיל, יש לקבל את התייחסות רשות המים לגבי אי הכללתו

¹³ בהתאם לסקר קרקע שנעשה בשטח התכנית ו/או סביבתה או לפי 'מפת חבורות קרקע', כפי שהיא מפורסמת ע"י משרד

החקלאות באתר: https://data.gov.il/dataset/soil_groups

¹⁴ ככל ששטח התכנית חל בקטגוריית קרקע אחת, אין לתת לכך ביטוי בתשריט, אלא באופן מילולי בסי 2.3 בלבד

טו. בתכניות החלה על שטח הגדול מ-10 דונמים, התשריט יכלול את ערוצי הזרימה ההיסטוריים, על בסיס מיפוי מנדטורי,¹⁵ ככל שהמידע קיים ונגיש.

2.3. פירוט מילולי או טבלאי של הנתונים הבאים:

- 2.3.1. תיאור כללי של פני שטח התכנית וסביבתה (בינוי, שצ"פ, שטחים אטומים / אטומים למחצה).
- 2.3.2. ציון סוג או סוגי הקרקע הדומיננטיים בשטח התכנית, (בהתאם לסעיף 2.2.1.2.1.א'), מוליכות הידראולית ברוויה¹⁶ ומקדם הנגר.¹⁷ ככל שנעשה על בסיס סקר קרקע באתר או באתר סמוך, יש לציין גם לוגים של קידוחים בתחום התכנית, עם ציון שכבות הקרקע בעומקים השונים.
- 2.3.3. אזור הגשם ועוצמות הגשם לתכנון לפי נספח עוצמות הגשם.¹⁸
- 2.3.4. ציון ספיקת הנגר משטח התכנית במצב הקיים,¹⁹ (תכנית מפורטת).
- 2.3.5. בהתאם לס' 2.2.1.2.2.1.ב' יג' לנספח זה, פירוט הסימונים הרלוונטיים בתמ"א 1 ו'מפת אזורי עדיפות להחדרה למי תהום'.
- 2.3.6. טבלה של קידוחי מי השתייה²⁰ שרדיוס המגן שלהם נמצא בתחום התכנית, תוך פירוט הנתונים הבאים: שם הקידוח, נצ, פעיל / לא פעיל, רדיוסי מגן, עומק, שכבת אקוויפר.
- 2.3.7. סקירת הצפות קודמות בתחום התכנית ובשטחים הגובלים, לרבות ציון גבולות השטחים המוצפים, ככל שהמידע זמין.²¹ בתכנית מתאר/ כוללנית, החלה על פני חלק משמעותי מיישוב עירוני, סעיף זה מחייב.
- 2.3.8. ככל שהתכנית חלה בפשט הצפה, יש לציין את ספיקות ומפלסי קיצוץ של הזרימה בעורקים אליו/הם מתנקזת התכנית. באזורים עירוניים הנתונים יילקחו מתוך תכניות ניקוז וניהול נגר, ככל שישנן. בהיעדר נתונים זמינים, הנתונים יהיו בהתייעצות עם רשות הניקוז.

2.4. אגן הניקוז:

- 2.4.1. בתכניות מעל 10 דונם יש להציג תשריט המציג את אגן הניקוז העירוני, בו ממוקמת התכנית, כפי שהוגדר ב'תכניות לניקוז וניהול נגר', ככל שישנן. התשריט יכלול:
- 2.4.1.1. הקו הכחול של התכנית
- 2.4.1.2. הצגת נחלים ופשטי ההצפה
- 2.4.1.3. שטחים במורד התכנית המושפעים ממנה

¹⁵ ניתן למצוא מפות מנדטוריות סרוקות באתר govmap, באתר הספרייה הלאומית ובחלק מרשויות הניקוז. מומלץ להשתמש בקני"מ 1:20,000.

¹⁶ ככל שנעשה סקר קרקע, יש לקחת את הנתונים משם. אחרת יש להסתמך על נתונים מטבלה 'סיווג קרקעות ותכונותיהן הפיזיקליות (Rawls, et al., 1983)'. ניתן למצוא את הטבלה בפרק ההידרולוגי במסמך המדיניות לניהול נגר של מינהל התכנון

¹⁷ לפי טבלה 18 בפרק ההידרולוגי במסמך המדיניות לניהול נגר של מינהל התכנון
¹⁸ ניתן למצוא באתר מינהל התכנון בכתובת: https://www.gov.il/he/departments/general/upper_runoff

¹⁹ לצורך חישוב ספיקת הנגר במצב הקיים, ניתן להשתמש בשיטה הרציונלית
²⁰ ככל שמדובר בקידוח לא פעיל, יש לקבל את התייחסות רשות המים לגבי אי הכללתו

²¹ באזורים עירוניים ניתן לפנות למוקד העירוני או לרשות הניקוז

2.4.2. תיאור מילולי של המצב הקיים במורד התכנית, מבחינת צווארי בקבוק ונקודות כשל כגון מעבירי מים או תשתיות ניקוז.²²

2.5. סקר קרקע: (תכנית מפורטת)

בתכנית ששטחה מעל 5 דונם יש להציג סקר קרקע, ככל ונערך. ניתן יהיה לעשות שימוש בסקר קרקע קיים מאתר סמוך ומייצג. ככל שאין סקר קרקע לתכנית, תידרש הכנת סקר קרקע טרם מתן היתר הבניה. הסקר יבחן בין היתר, את גובה מפלס מי התהום, מיון קרקעות לפי גבולות אטרברג, סימון שכבת המטרה אליה מתוכננת ההחדרה ואת המוליכות ההידראולית של הקרקע ברוויה.

3. התכנון המוצע

3.1. הצגה מילולית של עיקרי התכנית המוצעת.

3.2. הגשת תשריט של שטח התכנית וסביבתה, בקנה מידה המתאים לרמת פירוט התכנית, שיכלול:

3.2.1. קווי גובה וציון הערכים של קווי הגובה ברזולוציה המתאימה להצגת השיפועים בשטח התכנית. ככל שהמידע זמין, יש להציג את ערכי הגבהים גם בנקודות רלוונטיות כגון מגרשים, כבישים, פיתוח נופי וכדומה.

3.2.2. בתכניות מפורטות בגודל של עד 10 דונם, יש להציג את סוגי התכסיות המוצעות, ביניהן: שטחים פתוחים, שטחי גגות, שטחים בנויים או אטומים לחלחול (מבנים, כבישים, חניות, מרפסות וכו') ובנייה בתת הקרקע בשטח פתוח או אטום. ניתן להוסיף קטגוריות נוספות לפי ההקשר (למשל, ריצוף מחלחל למחצה), וכן, חתך להגדרת עומקי בנייה בתת הקרקע.

3.2.3. בתכניות מפורטות בשטח של מעל 10 דונם, התשריט יציג את ייעודי הקרקע המוצעים של התכנית. אין חובה להציג את מיפוי התכסיות, אשר יכול להיעשות בשלב הרישוי.

3.2.4. הצגת גבולות תתי אגני ניקוז בתחום התכנית, ככל שישנם. ככל שהתכנית משנה את תוואי הזרימה ו/או גבולות תתי האגנים, יש להציג זאת בתשריט נפרד, לפי עניין.

3.2.5. בתכנית מעל 5 דונם, יש להציג מוצאי ניקוז קיימים ומתוכננים והשתלבותם עם מערכת התיעול ותשתיות הניקוז המקומיות הקולטות, ובכלל זה, תוואי תעלות ומובילי מים סגורים ופתוחים, וכן, כושר ההולכה של התוואים, ככל שהמידע זמין.

3.2.6. יש לסמן, ככל שמוצעים, אזורי איגום ו/או שההיית נגר וקידוחי החדרה, בהתייחס לסימון השטחים הפוטנציאליים בסעיף 2.2.1. יד'.

3.3. מערכת תיעול: (תכנית מפורטת מעל 5 דונם)

ככל שרלוונטי לתכנית והנתונים זמינים, תוצג טבלת ערוצי הזרימה של מערכת התיעול,²³ שתכלול: מס' מזהה, סוג (צינור; מובל מלבני; תעלת עפר; תעלת בטון וכד'), מידות, שיפוע ארכי, השטח המתנקז לעורק בדונם, ספיקת 1: 5 ללא ניהול נגר, ספיקת 1: 20 עם ניהול נגר, **ספיקה** מרבית שיכולה לעבור, מהירות זרימה לספיקת התכן, עומק בספיקת התכן ואמצעי ייצוב בהתאם למהירות הזרימה.

²² ניתן להשיג את המידע מרשויות הניקוז

²³ ראה טבלה בנספח נלווה מס' 1 - 'ערוצי הזרימה של מערכת התיעול'

3.4. תתי אגני ניקוז :

ככל שישנם לפחות שני תתי אגני ניקוז בתכנית, יש להציג טבלה המפרטת את תתי אגני הניקוז בשטח התכנית²⁴ (בהתאם לסעיף 1.2.2.ה'), שיכלול את אחוז השטח האטום המוצע בתכנית, סוג קרקע דומיננטי, שיפוע, מקדם נגר, אורך האפיק הראשי, ספיקת תכן רגעית, ספיקת החדרה מוצעת במק"ש, נפח נגר יממתי, נפח נגר לניהול במ"ק, נפח איגום/השהייה מוצע במ"ק, נפח החדרה יממתי במ"ק, ספיקת יציאה למוצאים ונפח יציאה יממתי כתוצאה ממימוש מנגנוני נגר.

3.5. הגנה מהצפות

ככל שמצורף לתכנית נספח בינוי הכולל גבהי 00, ובהתאם לשטחי ופשטי הצפה ונתוני רום ההצפה המוצגים בסעיף 1.2.2.ז-ט' לנספח זה, יש להמליץ על קביעת מפלסי בנייה מינימליים של מפתני הכניסה ומרכיבי בינוי בתת הקרקע, כך שיהיו גבוהים מרום ההצפה.

3.6. אמצעי ניהול נגר - הצגת האמצעים בתכנית

3.6.1. תכנית מפורטת

הצגת אמצעי ניהול הנגר תהיה באמצעות טבלה²⁵ שתפרט את כלל האמצעים, ובכללם, שטחים לאיגום והשהייה, גגות סופגים ומשהים, צנרות החדרה, מעבירי מים, סוללות, תעלות, מתקני קליטת מים, קידוחי החדרה, אמצעי חלחול וכד'.²⁶ יש לפרט לגבי כל אמצעי את הנתונים הבאים: נפח האיגום; נפח חלחול/החדרה יממתי; נפח נגר יממתי נקלט; נפח יממתי יוצא, כן יוצג הנפח המנוהל הכולל להוכחת עמידה ביעד ניהול הנגר. בנוסף, תהיה התייחסות לאמצעי ייצוב והגנה לעורקי הניקוז וסביבתם, לפי הצורך. ככל שאמצעי ניהול נגר מופיע בתשריט, יש לקשר בינו לבין טבלה זו. ככל שישנן 'תכניות לניקוז וניהול נגר רלוונטיות, אמצעי ניהול הנגר לעיל, ייקבעו גם בהתייחס אליהן.

3.6.2. תכנית כוללנית / מתאר

תכנית זו אינה מחויבת בעמידה ביעד ניהול נגר, ועל כן נדרש להציג בה אזורים ומתקנים משמעותיים לניקוז ולניהול נגר כגון - שטחי איגום והשהייה, תעלות, מתקני קליטת מים, מתקני איגום וכד', לרבות, הנתונים הכמותיים של אמצעים אלו.

התכנית תקבע הנחיות לניהול נגר בתכניות מפורטות שיאושרו מכוחה, לאור הנתונים והמאפיינים המקומיים של התכנית וסביבתה, לרבות כושר ההולכה של עורקי מערכת הניקוז הקולטת. כושר הולכת העורקים יהיה בתיאום עם רשות הניקוז. מטרת התכנית היא לפרט ולדייק את הנחיות נספח זה, ובכלל זה גם להתייחס ליעדי ואופן ניהול הנגר, בין היתר, בהתייחס לתתי אגני הניקוז ולייעודי הקרקע בתכנית, לרבות, הכוונה לבחירת אמצעי ניהול נגר המותאמים למאפייני המקום. ככל שישנן 'תכניות לניקוז וניהול נגר' רלוונטיות, אמצעי ניהול הנגר לעיל והנחיות התכנית כאמור ייקבעו גם בהתייחס אליהן.

²⁴ ראה טבלה בנספח נלווה מס' 2 - 'תתי אגני ניקוז'

²⁵ ראה טבלה בנספח נלווה מס' 3 - 'אמצעי ניהול הנגר בתכנית'

²⁶ הטבלה תהיה מתואמת עם טבלה מס' 2 'הערכת פוטנציאל ניהול נגר בתכנית'

3.6.3. תכניות לדרכים ברשת הארצית

כאמור בסעיף 7.1.2.2, תכנית לדרך ברשת הארצית תדרש בחישוב יעד ניהול הנגר ואולם יעד זה לא ידרש לקבל מענה בתחום התכנית. יחד עם זאת, לעת הכנת תכנית כאמור, יש לפעול לניהול נגר בנפח מירבי בתחום התכנית תוך הטמעת אמצעי ניהול נגר בתכנית על מנת לצמצם את השפעות התכנית בהיבט הנגר, לרבות מניעה, ככל האפשר, של פגיעה במורד. זאת, בהתייחס, בין היתר, ליעד שחושב לתכנית ובהתייעצות עם רשות הניקוז כבר בראשית ההליך התכנוני.

בהתאם לסעיף 7.1.2.2. בהוראות פרק המים, יש לאתר ולהציג אזורים בעלי פוטנציאל לניהול נגר שיכול להיעשות באמצעים שונים, דוגמת, נחלים וערוצי זרימה שחותכים את התשתית הקווית; שטחים פתוחים סמוכים (בקו הכחול ומחוצה לו) שיש בהם פוטנציאל להשהיית נגר; שטחים פתוחים 'כלואים' בתחום התכנית, כגון מחלפים, צמתים, שולי דרך מגוננים, איי תנועה ועוד; אזורים נמוכים ו/או מחלחלים בתחום התכנית וכיוצ"ב. הוראות התכנית והנחיות הביצוע יבטיחו שימוש מירבי, ככל הניתן, של פוטנציאל ניהול הנגר בתחום התכנית.

4. יחסי גומלין של התכנית עם מערכת הניקוז²⁷ המקבלת (בתכנית מפורטת מעל 5 דונם)²⁸

4.1. השפעת מערכת הניקוז המקבלת על התכנית:

לכל מוצא ניקוז המתנקז לעורק / מובל / נחל שמחוץ לשטח התכנית, יש להציג את כושר ההולכה של מערכת הניקוז המוצעת בתכנית, במצב של זרימה מטובעת בערוץ המקבל.²⁹

4.2. השפעת התכנית על מערכת הניקוז המקבלת:

תצוין קיבולת מערכת הניקוז הקולטת ויכולתה לקלוט את הנגר העודף מהתכנית במוצאים הרלוונטיים, בהתאם ל'תכניות לניקוז וניהול נגר', ככל שישנן.

4.2.1. השפעת תכנית שמגדילה ספיקת נגר על המורד: (תכנית מפורטת מעל 10 דונם)

ככל שהתכנית מגדילה את ספיקת הנגר ביחס למצב הקיים,³⁰ יש לפרט את ההשפעות על המורד מחוץ לשטח התכנית, בדגש על אלו הנגרמות מתוספת הנגר. תחום המורד אליו יש להתייחס הוא כל אזור בו המתכנן מצא כי ישנה השפעה של הנגר היוצא ולכל הפחות עד למוצא הניקוז באגן בן חלה התכנית, כפי שמוגדר בתכנית האב העירונית או האגנית. תיאור ההשפעות על המורד יכלול:

4.2.1.1. שינוי בספיקת התכן הכוללת היוצאת משטח התכנית בהשוואה למצב הקיים.

4.2.1.2. ציון צווארי בקבוק במורד מערכות התיעול שיש להניח כי אינן עומדות בתוספת הנגר

שמקורו בתכנית.

4.2.1.3. השפעה על אפיק הנחל, רצועת ההשפעה ופשטי הצפה.

4.2.1.4. החמרת סחף, התחתרות קרקע, הסעת פסולת, זיהום מתשטיפים ועוד.

4.2.1.5. כל השפעה אחרת שיכולה להיות לתכנית על המורד.

²⁷ הכוונה במערכת הניקוז היא גם למערכת התיעול וגם לערוצי זרימה טבעיים, הקולטים נגר במוצאי ניקוז של התכנית

²⁸ פרט לס' 4.2.1 המתייחס לתכניות מפורטות מעל 10 דונם

²⁹ כאשר מפלס המים בעורק במורד מגיע לגדת נחל או לרום התקרה של המובל המקבל

³⁰ ראו סעיף 2.3.4 בנספח

ככל שישנן נקודות כשל שאינן מסוגלות לקלוט את תוספת הנגר מהתכנית, יש לבחון את הגדלת נפח ניהול הנגר בתכנית, ו/או לציין את סיכויי ההצפות המקומיות העתידות להיגרם ואת השינוי הנדרש במערכת התיעול במורד על מנת לעמוד בספיקות העתידיות.

4.3. השפעה על שטחים גובלים:

פירוט השפעות התכנית על השטחים הגובלים, בדגש על החמרת הסיכון להצפות בשטחים אלו (לאו דווקא במורד), ככל שישנה. בחינת ההשפעה רלוונטית במיוחד בתכניות בהן מתוכננת הגבהת הקרקע.

4.4. צמצום נזקים:

המלצות לאמצעים שיקבעו לצמצום נזקי הצפות ושיטפונות מחוץ לשטח התכנית, לאור סעיפים 4.2-4.3

4.5. השוואת להצפות קודמות:

ניתוח אופן התמודדות המערכת המוצעת למול אירועי גשם שהובילו להצפות קודמות, ככל שפורטו בסעיף 2.3.7.

4.6. איכות הנגר:

4.6.1. ציון גורמים העלולים לגרום לזיהום הנגר (דוגמת מפעלי תעשייה, תחנות דלק, אזורי מלאכה וכד').

4.6.2. ציון אמצעים לשיפור איכות הנגר בתכנית, ככל שישנם.

4.6.3. ככל שנערך לתכנית תסקיר השפעה על הסביבה ו/או נספח נופי סביבתי, ישנה עדיפות לבחון את המפורט בסעיפים 4.6.1-4.6.2 במסגרת התסקיר.

5. המלצות המסמך לתכנית

פירוט ההמלצות לתפישה כוללת לניהול הנגר בתכנית ולאופן יישומה בהוראות ובתשריט התכנית. ניסוח והצעת הוראות ו/או ביטוי להמלצות בתשריט, במטרה להבטיח עמידה ביעד ניהול הנגר שנקבע.

נספחים נלווים:

נספח נלווה מס' 1 - טבלת ערוצי הזרימה של מערכת התיעולי (ס' 3.3)

מס"ד	סוג	מידות (מ')	שיפוע ארכי (%)	שטח מנוקז (דונם)	כושר הולכה מרבי (מקש"נ)	ספיקת 1:5 ללא ניהול נגר (מקש"נ)	ספיקת 1:20 עם ניהול נגר (מקש"נ)	מהירות זרימה לספיקת התכנן 1:20 (מ' לשנייה)	עומק בספיקת התכנן 1:20 (מ')	הערות/אמצעי ייצוב
1	צינור	0.6	5	30	0.51	0.4	0.35	1.95	0.36	
2	מובל	2*1	2	600	5.1	5	5	2.56	0.98	
3	תעלה טרפזית	3 קרקעית 1:3 שיפוע	1	2000	30	12	12.8	2.14	1	מבוססת בעומק 1.5 מטר

נספח נלווה מס' 2 - יתתי אגני ניקוזי (ס' 3.4)

מס"ד	סוג קרקע	שטח (דונם)	שטח אטום (%)	שיפוע %	מקדם נגר 1:50	אורך אפיק מרכזי (מ')	יעד לניהול נפח (מ"ק)	נפח מנוהל (מ"ק)	נפח איגום (מ"ק)	נפח החדרה יממתי (מ"ק)	ספיקת תכנן (מקש"נ)	ספיקת יוצאת (מקש"נ)	הערות
1	חמרה/ גרומוסו 2	1,630	54	7	0.69	1,276	33,845	47,750	14,200	33,550	21.1	16	רק 436 דונם בתוך שטח התכנית וניהול הנגר מתייחס אליהם. הספיקות מחושבות לכל האגן
2	חמרה	271	61	8.1	0.62	520	18,900	5,060	1,100	3,960	6.43	5.15	יעד ניהול בפועל בחסר באגן זה, מפוצה באגן האחר

	<u>21.15</u>	<u>27.53</u>	<u>37,510</u>	<u>15,300</u>	<u>52,810</u>	<u>52,745</u>	<u>0.68</u>		<u>55</u>	<u>1,901</u>	סה"כ/ ממוצע:
--	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------------	--	-----------	--------------	---------------------

נספח נלווה מס' 3 - 'אמצעי ניהול הנגר בתכנית' (ס' 3.6)

מס"ד	סוג	שטח המתקן (מ"ר)	עומק המתקן (מ')	נפח איגום (מ"ק) ³¹	שטח מנוקז (מ"ר) ³²	ספיקה גולמית 1: 5 (מ"ק/שעה) ³³	ספיקת יציאה מרבית מתוכנת (מ"ק/שעה) ³⁴	נפח העשרת מי תהום (מ"ק) ³⁵	נפח נגר יממתי נכנס (מ"ק)	נפח נגר מנוהל (מ"ק) ³⁶
1	גג כחול	300	0.3	30	300	7.3	3	0	45	30
2	קידוח החדרה	0.1	20	12	1,000	24	0	72	140	72
3	שוחת שתילה עם שחרור גרביטציוני לתיעול	100	0.2	20	5,000	68	30	18	365	38=20+18
4	שוחת שתילה עם מגלש עליון	100	0.2	20	5,000	68	0	38	365	58=20+38
5	שיח	2000	1	900	200,000	2,592	1,200	360	14,000	=900+360
										<u>1,260</u>
				<u>982</u>				<u>488</u>	<u>14,915</u>	<u>2,661</u>

סה"כ:

³¹ בהתחשב בנפח החללים

³² השטח המתקן לאמצעי לניהול נגר.

³³ הספיקה השעתית לתקופת חזרה 1:5, שהייתה אמורה לצאת מהאגן הנדון, ללא ניהול הנגר המוצע בתכנית. אפשר לציין גם במ"ק או ליטר לשניה.

³⁴ הספיקה השעתית שהאמצעי מתוכנן להזרים החוצה (לתיעול, למורד, לרחוב וכו'), לא כולל העשרת מי תהום. הספיקה תחושב ע"פ המאפיינים הפיזיים של המוצא (מידות חריר/מגלש או תכונות המשאבה). אם אין מוצא מלבד העשרת מי תהום, אזי ספיקת היציאה היא אפס. אפשר לציין גם במ"ק או ליטר לשניה.

³⁵ נפח החלחול ו/או ההחדרה לתת הקרקע.

³⁶ נפח האיגום + נפח העשרת מי התהום, אך לא יותר מהנפח היממתי הנכנס. בקידוחי החדרה, נפח האיגום כבר נכלל בחישוב נפח העשרת מי התהום ולכן אין לכלול אותו שוב.

”

”

נספח 4' – הנחיות להכנת מסמך ניהול נגר**1. כללי (כל התכניות)**

מסמך ניהול הטיפול במי נגר עילי וניקוז לתכנית ייערך בהתאם להנחיות הבאות:

- א. המסמך יוגש באחריות עורך התכנית.
- ב. המסמך יוכן בהתאם לתכניות אב לניקוז או תכניות אב אגניות.
- ג. המסמך יתייחס לכל המרכיבים בתכנית שיש להם השפעה על ניהול נגר ועל מערכת הניקוז הקיימת.
- ד. המסמך יכלול רשימת מקורות המידע ונתונים ששימשו את מכיני המסמך.

2. נתוני הרקע (כל התכניות)

מסמך ניהול הטיפול במי נגר עילי ובמערכות ניקוז יכלול את המידע הממופה ותיאור מידע רלבנטי כדלקמן:

- א. מפה טופוגרפית מעודכנת מאת המרכז למיפוי ישראל, בקנה מידה המתאים לרמת פירוט התכנית, המציגה את תחום התכנית על רקע אגני ההיקוות, בהדגשת הנחלים ופשטי ההצפה, מערכת הניקוז וקווי תשתיות, מסילות ברזל ודרכים.
- ב. מפת שימוש קרקע, מפת ייעודי קרקע לפי תכניות מאושרות ומפה טופוגרפית בתחום התכנית וסביבתה בקנה המידה המתאים לרמת פירוט התכנית ובטווח הרלבנטי לנושא פתרון הניקוז המוצע.
- ג. תיאור הסביבה וציון נושאים אופייניים לאזור כגון שמירה על ערכי טבע ונוף, סחף קרקע, הצפות, ניקוז לקוי וכדומה.

3. הנחיות (תכנית מתארית)

3.1 סיווג הקרקע לפי מפות מדריך "חבורות הקרקע" (1975) בקני"מ 1:50,000 או לפי מפות הסקר הארצי (1955) בקני"מ 1:20,000.

3.2 בהעדר הנתונים ההידרולוגיים הנדרשים, יוכן סקר הידרולוגי שיכלול:

- א. משטר הגשמים
- ב. כושר החידור של הקרקע
- ג. מיקום תחנות הידרומטריות בתחום ההתנקזות הנדון ובסביבתו
- ד. נתונים מדודים של ספיקות מים ונפחי זרימה בתחום ההתנקזות הנדון ובסביבתו
- ה. סקירת הצפות קודמות בתחום התכנית ובשטחים גובלים

4. הנחיות (תכנית מפורטת)

4.1 חישוב ספיקת התכן בנחלים שבתחום התכנית יתבסס על הטבלה הבאה או על פי עדכונים כפי שיעודכנו מעת לעת על-ידי אגף שימור קרקע במשרד החקלאות ופיתוח הכפר:

4.2

השימוש בשטח	תקופת הזרה בשנים	הסתברות מירבית לאירוע בשנה מסוימת
חקלאות: גידולי שדה ומטעים, פארקים	10	10%
בתי צמיחה	25	4%
כבישים ומסילות ברזל*	לפחות 50	2% לכל היותר
סוללות מאגרים וסכרים**	100	1%
מערכת הגנה על שטחים מבונים**	100	1%
תיעול עירוני (רחובות, מארשי חניה, חצרות בתים וכדומה)	5 עד 50	20% עד 2%
קביעת גובה 0.0 לבתים**	100	1%
מתקן הנדסי בתוך הנחל	לפחות 50	2% לכל היותר
הגנה על מתקנים אסטרטגיים**	100	1%

* הצפת מיסעות וגשרים לפי תקני מעייצ ורכבת ישראל

** בכל מקרה שיש סיכון של ממש לחיי אדם, הסתברות התכנון תהיה 1% ומטה בהתאם לדרגת הסיכון וחומרת הנוק.

- 4.3 חישוב ספיקת התכן בנחלים שבתחום התכנית יבוצע לשני מצבים: למצב קיים בשטח לפני השינויים המתוכננים ולמצב מוצע, לאחר השינויים המוצעים.
- 4.4 לחישוב ספיקת התכן בנחלים שבתחום התכנית מומלץ להתבסס על מספר מודלים הידרולוגיים מקובלים.
- 4.5 תיאור מערכת הניקוז הקיימת בתחום התכנית יכלול את מידות הנחלים, שיפועי אורך, חתכי רוחב, ציפוי קרקעית הנחלים ומבנים בתוך הנחלים (מפלים, ביצור דופן וכדומה), מוצא מערכת הניקוז הקיימת במורד, חישוב כושר ההולכה של הנחלים הקיימים, ותיאור מנגנון תחזוקת הניקוז הקיים בתחום התכנית.
- 4.6 תוכן תכנית של פשטי ושטחי הצפה בהתאמה לטבלה בסעיף 2.6.

5. תיאור התכנית המוצעת

- 5.1 התכנית תוצג על גבי מפה טופוגרפית בקנה מידה המתאים לרמת פירוט התכנית ובטווח הרלבנטי לנושא הניקוז ותכלול:
 - א. גבולות אגני ניקוז ותת-אגנים בתחום התכנית, קווי ניקוז, תוואי תעלות ומובילי מים סגורים וחיבורם לנחלים.
 - ב. חיבור מוצאי הנחלים בתכנית לנחל המסוגל לקלוט את כל הנגר החוזי ע"פ ספיקות התכן המחושבות. התכנית תציין ותפרט את נתיבי זרימת הנגר בתחומה.
- 5.2 חתכי אורך ורוחב אופייניים של הנחלים המתוכננים הכוללים את הנחל ותחום 20 מטר מכל צד של הנחל.
- 5.3 שרטוטים של מתקנים, במידה ומוצעים, הקשורים בנחלים כגון מעבירי מים, סוללות, תעלות, מתקני קליטת מים, מפלים ומבנים הידראוליים אחרים.
- 5.4 המפרטים הטכניים המתייחסים לאמצעי ניצוב לנחלים והגנה על מתקנים.

- 5.5 – נתוני תכנון הנחלים ירוכזו ויוצגו בשתי טבלאות:
- ג. – טבלת סיכום שתכלול: מס' תת-אגף ההיקוות, שטח האגף, שטח פתוח, שטח בנוי, ספיקת התכנון בהסתברויות השונות, אורך קטע הנחל ורוחב בין הגדות.
- ד. – טבלה מפורטת לכל אגף וקטעי נחל (החלוקה לקטעים לפי שינויים בולטים בשיפוע האורכי או כניסת נחלים נוספים) שתכלול: זיהוי נחל והקטע, גודל אגף ההיקוות המתקז לקטע, ספיקת התכנון, הספיקה המרבית שיכולה לעבור בנחל (חתך זרימה שכולל את הבלט), שיפוע אורכי מתוכנן, צורת חתך הנחל ושיפועי הדפנות, מהירות הזרימה המחושבת, גובה המים בספיקת התכנון – בלט מינימלי, אמצעי ייצוב הנחל בהתאם למהירות המותרת והערות.
- 5.6 – התכנית תכלול חישובים הידראוליים של מערכת הניקוז המוצעת ותכנון מבנים כגון גשרים, מפלים וכדומה, לרבות קביעת גובה 0.0 – לרצפת המבנים.
- 5.7 – יינתנו הנחיות להכנת תכנית הניקוז המפורטת. תכנית ניקוז מפורטת תוכן יחד עם תכנית פיתוח השטח המתוכנן. ביצוע התכנית בפועל יהיה תנאי למתן היתרי בניה.
- 5.8 – קביעת גובה מינימלי, מעל רום שיטפון החוזי בהסתברות מוגדרת, לרצפת מבנים, לדרכים ולמתקנים הנדסיים.

6. – הנחיות (תכנית מתארית) – השפעות צפויות על הסביבה

- 6.1 – נפח האיגום או ההצפה הצפוי, תדירות ההצפה ומשכה החוזי.
- 6.2 – תוספת או הפחתת הנגר הצפוי כתוצאה מביצוע התכנית.
- 6.3 – ההשפעות של פתרונות הניקוז המוצעים על שטחים גובלים ועל שטחים במורד אגף ההיקוות כתוצאה משינויים במשטר הנגר עקב ביצוע התכנית.
- 6.4 – ההשפעות של פתרונות הניקוז המוצעים על אפיק הנחל, גדותיו וסביבתו.
- 6.5 – ההשפעות על תחום התכנית בשל נגר המגיע אליה ממעלה אגף ההיקוות.

7. – הנחיות כלליות (כל התכניות)

7.1 – אמצעים למניעת נזקים

- תכנון אמצעים למזעור השפעת התכנית על הסביבה תוצג על גבי מפה טופוגרפית בקנה מידה המתאים לרמת פירוט התכנית ובטווח הרלבנטי לנושא הסביבה ויכלול:
- א. – תיאור האמצעים להגברת החלחול בשטח בנוי במטרה להקטין את כמויות המים המגיעות למערכות הניקוז האזוריות, להקטין עלויות פעולות הניקוז ולהעשיר את מי התהום.
- ב. – פירוט השינויים הנדרשים במערכת הניקוז הקיימת כדי לקלוט את מי הנגר הנוספים, באם ישנם. השינויים יתואמו עם רשות הניקוז או הרשות המקומית הרלבנטית.
- ג. – פירוט האמצעים לצמצום פגיעה בטבע ובנוף, באתרי עתיקות, באפיק הנחל ובשטחים גובלים, לרבות שטחים חקלאיים ושטחים שאינם מבונים, כתוצאה מפתרונות הניקוז המוצעים בתכנית.
- ד. – המלצות להוראות התכנית שיבטיחו צמצום נזקי הצפות, שיטפונות וסחף וטיפול בנגר שמקורו בתחום התכנית.

8. הנחיות כלליות (תכנית מתארית)

- 8.1 תוכן תכנית שצ"פים ושטחים פתוחים הפנויים בתכנית תת-קרקעית שתכלול:
 - א. מפת מיקום והיקף השטח הנדרש להשגיה ולאגום הנגר על פי הנפח המתוכנן.
 - ב. במפת התכנית יסומנו קידוחי החדרה ככל שיתוכננו בצירוף חתך גאולוגי ומפרט טכני של הקידוח, כל אלה באישור רשות המים.
 - ג. תכנית שצ"פים ושטחים פתוחים הפנויים מתכנית תת-קרקעית תהווה חלק בלתי נפרד מתכנית הניקוז המפורטת ומרכיב מחייב בתוכנית הפיתוח.
 - ד. שלבי ביצוע התכנית יתאמו עם שלבי ביצוע התכנית הסטטוטורית, יפורטו בהוראות התכנית כמרכיב מחייב.
- 8.2 פתרון קצה למערכת הניקוז המתוכננת ייכלל בקו הכחול של התכנית.